

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХОДОЗНАВСТВА
Кафедра китайської філології

Кваліфікаційна робота
з китайської філології на тему:
**«Китайські фразеологізми з компонентом-зоонімом семантика,
структура, типологія»**

Студентки групи МПкит 53-19
факультету сходознавства
денної форми навчання
Освітньо-професійної програми
Галузевий переклад: китайська мова, англійська
мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.06 Східні мови та літератури
(переклад включно)
Калініченко Анастасії Артемівни

Науковий керівник:
д. філол. наук, проф. Рибалкін В.С.

Допущена до захисту
« ___ » _____ 2020 року

Завідувач кафедри

(підпис) Любимова Ю.С.
(ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2020

Зміст

ВСТУП.....	4
ГЛАВА 1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОМПОНЕНТОМ-ЗООНІМОМ	8
1.1.Фразеологізм як об'єкт вивчення лінгвокуртурології	11
1.2.Зоонім та його функція в складі фразеологізму	15
1.3.Особливості фразеологічної системи в китайській мові.....	19
1.4.Типологія фразеологізмів	21
1.5.Типологія фразеологізмів з компонентом-зоонімом.....	22
1.6.Семантичний аспект фразеологізмів-зоонімів.....	24
Висновок до розділу 1.....	27
РОЗДІЛ 2 МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕМАНТИЧНИХ, СТРУКТУРНИХ ТА ТИПОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОМПОНЕНТОМ-ЗООНІМОМ.....	30
2.1.Особливості поняття фразеологізмів з компонентом-зоонімом.....	30
2.2.Видова специфіка китайських фразеологізмів з компонентом-зоонімом	31
2.3.Методика аналізу семантичних, типологічних та структурних особливостей фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом.....	34
Висновок до розділу 2.....	37
ГЛАВА 3 ЛЕКСИЧНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОМПОНЕНТОМ ЗООНІМОМ	40
3.1. Семантичні особливості ФО з компонентом зоонімом.....	40
3. 2.1. Типологія фразеологізмів з компонентом зоонімом	46

3.2.2 фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом тигр 老虎	47
3.2.3. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом мавпа 猴.....	48
3.2.4. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом пташка 鸟	50
3.2.5. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом вовк 狼	52
3.2.6.фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом змія 蛇	53
3.2.7 фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом павук 蜘蛛.....	56
3.2.8. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом риба 鱼.....	57
3.2.9. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом собака 狗	59
3.2.10. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом кінь 马.....	62
3.2.11. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом віл 牛.....	64
3.2.12 фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом курка 鸡	66
3.2.13. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом кішка 猫.....	68
3.2.14. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом дракон 龙.....	70
Висновок до розділу 3.....	72
ВИСНОВОК	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	79
ДОДАТОК	87
РЕЗЮМЕ.....	93

ВСТУП

Загальновідомо, що культура і менталітет народу знаходять відображення у мові, особливо в фразеологічних одиницях, оскільки вони є мовними одиницями, в них зберігається багатовікова мудрість народу. Через це дослідження типологічного, лексичного та семантичного аспектів фразеологічних одиниць є актуальним в сучасній лінгвістиці (Жуков, 1978, с.55).

Серед фразеологічних одиниць слід виділити особливі одиниці з компонентом-зоонімом. Зооніми – величезний пласт лексики будь-якої мови. Вони формувалися століттями та пов'язані з еволюцією самої людини. Образи тварин і фантазії, представлені в цих лексичних одиницях, сягають глибин людської свідомості, його вірувань і міфології.

Семантичне поле зоонімов дуже велике і різноманітне, сюди можна віднести наступні групи найменувань: назви домашніх тварин, диких звірів, птахів, риб, гризунів тощо.

Фразеологічні одиниці займають важливе місце в лексичній системі китайської та української мов, тому вивчення їх структурних та семантичних аспектів завжди було в центрі уваги вітчизняних і зарубіжних вчених. Дослідженням фразеологічних одиниць займалися лінгвісти В.В. Виноградов (7), Л. П. Сміт (29), А. В. Кунін (17), У. Вайнрайх (4), І. Р. Гальперін (8), Р. Н. Попов (26), Н.Ф. Алефіренко (1), В.М. Огольцов (18), Н. В. Подольская (38), З. І. Мінеєва (22), М. А. Гаврилюк (11), А. М. Чепасова (29) тощо. Серед китайських науковців фразеологію досліджували Ма Гофань (19), Яо Пенци (35), Ні Баоюань (24) та інші. З українських синологів, які займалися вивченням фразеологізмів можна виділити О. М. Шевченко (34).

Актуальність обумовлена необхідністю дослідження семантики та лексичного аспекту ФО з компонентом-зоонімом для позначення

характеристики людини в китайській та українській мовах, що дозволяє виявити спільне і відмінне в національному характері народів, мови яких досліджуються.

Мета дослідження полягає в вивченні лексичних, семантичних, структурних ознак та типології ФО з компонентом-зоонімом.

Відповідно до поставленої мети при проведенні дослідження потрібно вирішити такі конкретні завдання:

1. розглянути теоретичні питання сучасної лінгвокультурології та фразеології;
2. уточнити поняття зоонім;
3. сформулювати положення для вибірки фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом та дослідити, описати семантичні та лексичні особливості фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом в китайській та українській мовах;
4. провести типологічний аналіз і виявити етнокультурну специфіку представлених в збірній вибірці фразеологічних одиниць в китайській та українській мовах та дібрати відповідники до ФО в українській мові.

Об'єктом даного дослідження є фразеологічні одиниці, що включають компоненти-зооніми.

Предметом роботи виступають структурні, семантичні, типологічні та національно-культурні особливості ФО з компонентом-зоонімом. Матеріалом дослідження слугують твори китайських письменників (Юй Хуа "Жити" та Гу Хуа в "Долині лотосів") та інтернет-джерела.

У нашому дослідженні для досягнення поставленої мети було використано такі методи дослідження: 1) метод синтезу для визначення загальних ознак фразеологічних одиниць; 2) описовий метод для характеристики результатів досліджень даного питання; 3) метод порівняння

для визначення співвідношення ФО на позначення позитивних, негативних та нейтральних типів конотації фразеологічних одиниць; 4) методи кількісного та якісного аналізу для характеристики частотності вживання конкретних типів ФО з певними зоонімами; 5) контент-аналіз для інтерпретації результатів дослідження матеріалу китайської та української мов; 6) метод семантичного аналізу для визначення семантичних особливостей відібраних фразеологічних одиниць; 7) метод суцільної вибірки для здійснення вибірки ФО; 8) лінгвокультурологічний аналіз – для з'ясування та аналізу культурно значущої інформації у текстових утвореннях.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що типологічне, лексичне та семантичне дослідження ФО з компонентом-зоонімом на матеріалі китайської та української мов було здійснено вперше.

Виявлено та схарактеризовано семантичні, типологічні та структурні особливості ФО з компонентом-зоонімом.

Систематизовано фразеологічні одиниці за їх семантичними особливостями.

Практичне значення роботи полягає у тому, що її результати можуть бути використані в дослідженні фразеологічних одиниць як база для подальших наукових опрацювань, а також у вивченні теоретичних дисциплін та їх практичному застосуванні при художньому перекладі, вивченні ФО з зоонімічним компонентом інших мов, укладання словників фразеологічних одиниць тощо.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, змісту, трьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, резюме та списку використаної літератури та додатків.

У вступі окреслено стан наукової проблеми, необхідність дослідження, актуальність роботи, її мету та завдання, окреслено об'єкт та предмет

дослідження, описано методи, матеріал, структуру, визначено практичне значення роботи та наукова новизна.

У першому розділі вказано теоретичні засади дослідження фразеологічних одиниць в китайській та українській мовах, окреслено особливості фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом.

Другий розділ висвітлює методологічні засади дослідження семантичних, типологічних та структурних особливостей фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом.

Третій розділ присвячений аналізу й систематизації семантичних, типологічних та структурних особливостей ФО з компонентом-зоонімом.

У загальних висновках зроблено підсумок проведеного дослідження семантичних, типологічних та структурних особливостей ФО з компонентом-зоонімом.

Список використаних джерел складається зі 76 пунктів (серед яких книги, статті, дисертації) та джерел довідкової літератури

Культура завжди наносить відбиток на різні аспекти життя народу, зокрема і на мову. Яскравим прикладом цього є фразеологічні одиниці. Ми можемо спостерігати як у цих перлинах мови переплітається культурний та історичний аспекти. Фразеологізми є надзвичайно важливим культурним пластом, оскільки протягом багатьох століть вони увібрали в себе мудрість численних поколінь. Фразеологічні одиниці відображають світогляд народу та відповідно відношення до різних подій (Донченко, 2015, с.30).

Загальновідомо що китайці завжди поважали історію свою народу та заохочували вивчення та застосування фразеологічних одиниць у різних аспектах повсякденного життя (Гаврилюк, 2012, с.50). Протягом багатьох віків разом з людьми живуть їхні вірні побратими – тварини, тому численну кількість фразеологізмів становлять фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом. В першій главі ми розглянемо функції цих фразеологізмів та окреслимо, які характеристики вони можуть відображати.

У главі розглядаються теоретичні аспекти досліджень в області фразеології з опорою на праці вчених-лінгвістів, що працюють в даному напрямку. Також зазначаються існуючі підходи до класифікації фразеологічних одиниць, і їх функцій та семантичних особливостей. Крім того, глава містить інформацію про роль фразеологізмів у сучасній китайській медіа-культурі та їх переклад.

ГЛАВА 1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОМПОНЕНТОМ-ЗООНІМОМ

1.Поняття фразеологізму

Фразеологія та її предмет дослідження фразеологічні одиниці – мовний скарб, який існує в кожній культурі та додає барв у нашу мову.

Згідно з Академічним тлумачним словником існує декілька понять слова фразеологія:

1. Сукупність зворотів і висловів (словосполучень, речень), фразеологізмів, властивих тій чи іншій мові. Сукупність прийомів словесного вираження, властивих певному періодові якоїсь мови, якійсь особі (Попов, 1976, с.64).
2. Розділ мовознавства, що вивчає усталені звороти мови, фразеологізми.
3. Те саме, що фраза

Говорячи про фразеологізми, слід окремо поговорити про фразеологічні одиниці.

ФРАЗЕОЛОГІЗМ, у, ч., лінгв. Усталений зворот, стійке поєднання слів, що виступає в мові як єдиний, неподільний і цілісний за значенням вислів (Комлев, 1969, с.145).

Комплекс або сума різних за характером значення і структурі фразеологічних одиниць і становить фразеологічний склад мови, який змінюється з плином часу, з розвитком суспільства, з появою нових технологій і збільшенням або зменшенням словникового складу мови.

На відміну від вільних зворотів, для фразеологічних одиниць характерний строго закріплений порядок слів і при вимові їх у мовленні вони відтворюються повністю, а їх компоненти не можна вільно видозмінювати або міняти місцями. Крім того, фразеологічні одиниці завжди вживаються в переносному значенні (Бабкін, 1970, с.84).

Серед лінгвістів немає єдиної думки щодо обсягу поняття "фразеологізм". Одні вважають, що фразеологізм граматично не повинен бути більше, ніж словосполучення (традиційна точка зору за В.В. Виноградовим (Виноградов, 1946, с.37)) інші вчені таких обмежень не роблять.

Вчені схильні вважати, що фразеологізми – це знаки мовної культури. Наприклад, О. Галинська (Галинська, 2011, с. 73) розглядає фразеологізми як особливі мовні знаки, як засоби зберігання і передачі культурної інформації.

Це справді так, оскільки ми можемо на прикладі будь якої фразеологічної одиниці побачити, що в ній відображені культурні установки народу культурна специфіка фразеологізмів визначається лінгвокультурологічним шляхом співвіднесення образу мовного знака з іншими символічно навантаженими знаками матеріальної і духовної культури народу, відомостями з його історії, вірувань, звичаїв. Наприклад, символ 兔 *tuī* – заєць на відміну від, нашої культури, в якій він може означати плодючість та рухливість, в китайській культурі набуває значення – довголіття (Кроль, 1 69, с.48).

Більшість фразеологічних одиниць беруть свій початок в культурі народу та мові. Як уже було згадано раніше, вони використовуються в різних сферах діяльності людини, внутрішній зміст фразеологізмів відображає різні сторони життя людей: фразеологізми використовуються для надання мові емоційної виразності, слугують способом вираження емоційного стану людини, її особливостей поведінки та для відображення зовнішності. Вони являють собою такий мовної пласт, в якому зосереджена народна мудрість, результати всього культурного досвіду народу (Бабкін, 1970, с.153).

Фразеологічні одиниці як уставлені звороти зустрічаються практично в кожній мові. Вони надають мові образність, виразність і жвавість. Фразеологізми, як правило, мають або повністю, або частково переносне значенням. Георгиева визначає фразеологізми як поєднання слів, тобто роздільнооформлених утворень з повністю або частковим переосмисленням когось з компонентів (Георгиева, 2006, с. 78).

Основною особливістю фразеологічних одиниць, на думку багатьох дослідників, є невідповідність змісту виразу, що визначає специфіку

фразеологічних одиниць, надає глибину і гнучкість її значенню (Карасик, 2001, с.18).

1.1.Фразеологізм як об'єкт вивчення лінгвокультурології

Фразеологізми найбільш точно передають і показують специфіку національного характеру народів, так як саме вони зберігають в собі весь колорит і особливості розвитку мови, його історії. Система образів, закарбованих у фразеологічному складі мови, зумовлена особливостями матеріальної, соціальної і духовної культури та показує національно-культурний досвід і традиції народу. За допомогою цих образів створюється фразеологічна картина світу. Вона є універсальною, властивою всім мовам, образною системою особливих стійких одиниць, яка показує особливості національного світогляду. В основі фразеологічної картини світу лежить образне бачення світу, що формується в процесі колективного багатовікового досвіду і відчуття людиною навколишнього її середовища (Георгиева, 2002, с.49).

Лінгвокультура – частина культури народу, яка є сукупністю взаємопов'язаних явищ культури, та мови про відображення та фіксації культури в мові та дискурсі. Як частина лінгвістики лінгвокультура є концептуальним осмисленням категорій культури, які втілюються в мові. Як частина культурології вона також вивчає значимих форм соціальної взаємодії, які обслуговуються мовою: ритуалів та поведінки (Федяева, 1983, с.120)

Також лінгвокультура вивчає і фразеологізми, оскільки це дзеркало культури, традицій та історії народу.

Термін "лінгвокультурологія" був започаткований в зв'язку з дослідженнями таких вчених-лінгвістів як В. А. Маслової, В. М. Телії.

Людина, а саме її діяльність в мовній та мовленнєвій областях – об'єкт цієї науки. Однією з основних категорій лінгвокультурології є поняття мовної особистості. Людина розглядається як носій і відтворювач мови і мови (Рубінштейн, 1997, с.149).

Проблема вивчення культури мови вельми тісно пов'язана з фразеологічним ладом мови і завжди привертала увагу вчених-лінгвістів. Фразеологічні одиниці відображають процес розвитку культури народу, фіксують і передають поколінням культурні установки і стереотипи, що є процесом досить тривалим. Проблема вивчення фразеологічних одиниць зачіпалася і розглядалася в роботах таких зарубіжних вчених-лінгвістів, лВ.В. Виноградов (7), Л. П. Сміт (29), А. В. Кунін (17), У. Вайнрайх (4), І. Р. Гальперін (8), Р. Н. Попов (26), Н.Ф. Алефіренко (1), В.М. Огольцов (18), Н. В. Подольская (38), З. І. Мінеєва (22), М. А. Гаврилюк (11), А. М. Чепасова (29).

Фразеологізми формуються в процесі життя місцевого населення. Це є відображенням та вираженням відмінностей культури певного народу за географічними, історичними характеристиками, звичаями і життєвими звичками. Сукупність цих факторів будуть відбиваються в слововживанні в фразеологізмах. Використання фразеологічних одиниць при розмові є звичним для людей. Прагнучи висловити свої ідеї ясно і жваво, в ході комунікації люди використовують фразеологізми (Телия, 1996, с.147).

Деякі вчені відзначають, що фразеологічні одиниці часто є розмовними метафорами-термінами, які вимагають від користувачів наявності деяких фундаментальних знань, інформації або досвіду, для використання їх в рамках культури, де сторони повинні мати спільні посилання. (Донченко, 2015, с.1390)

Фразеологія особливо яскраво відображає історію, культуру, побут і характер народу, його погляди. Серед найчисленніших груп фразеологізмів можна виділити фразеологізми з компонентом-зоонімом.

Асоціації минулого закріплювалися в мові та ставали всенародним надбанням. В деяких випадках вони були дуже схожі у різних народів, а в окремих випадках дуже різнилися між собою. Н.Г. Комлев вважає, що національно-культурний компонент – частина семантики слова, яка пов'язана з національною культурою (Комлев, 1969, с. 7).

Фразеологізми є особливою частиною лексичної системи будь-якої мови, джерелом мудрості і культури народу. Кожна фразеологічна одиниця має образно-експресивний характер і несе в собі велику кількість інформації (Алефиренко, 2010, с.259).

Фразеологізми можна назвати своєрідним "мікротекстом", який вбирає в себе різну інформацію про те, що відбувається. Фразеологічні одиниці називають предмети реальності. Вони також передають інформацію, зберігаючи внутрішній стан мовця і його емоційне ставлення до предмета мовлення (Кунин, 1970, с.28).

Національно-культурна семантика особливо виражена у фразеологічних одиницях. Національну мовну специфіку зазначених одиниць складають внутрішній образ (початковий денотат), який лежить в основі одиниць, семантика і структура фразеологічної одиниці, лексичний склад та стилістичні характеристики (Титова, 2011, с.25).

Кожен народ по-своєму ставиться до різних соціальних, політичних, побутових, природних і інших явищах, що не може не накладати відбиток на мову і сприйняття людьми мовної картини світу. Сукупність цих факторів вкладає в фразеологічні одиниці особливі культурні коди та установки – так звані культурні компоненти. Вони вирізняють мову зпоміж різнобарв'я

існуючих мов та є індикатором самобутнього мислення народу (Трофимова, 2014, с.256).

Багато науковців працюють в царині вивчення культурно коду-компоненту.

Серед них дослідник В.М. Огольцов вважає, що фразеологізми мають культурним компонентом значення, яке лежить в основі порівняльного опису семантичної структури фразеологічних одиниць, які порівнюються між собою за семантичною та граматичною формами. Він підкреслює, що національна самобутність мови знаходить найяскравіше і безпосереднє вираження у фразеології (Огольцов, 1978, с.159).

Недаремно науковець В. Гумбольдт в своїх працях пише: "Різні мови є для нації органами їх оригінального мислення і сприйняття". Саме через такі клітини-складові цих "органів" ми можемо досліджувати мову через призму світосприйняття та мислення (Гумбольдт, 2000, с.400).

До однієї з найважливіших проблем лінгвістики вчені відносять вивчення картини світу – уявлення людини про світ як про сукупність певних знань та стереотипів, які відображаються в людській свідомості, та передаються і фіксуються за допомогою мови. Картина світу формує ставлення людини до навколишнього середовища, до самого себе, встановлює цілі та створює норми поведінки, яких дотримуються люди (Тюкіна, 2014, с.375).

У своїх роботах вчена В. А. Маслова відзначає, що: "мова як найтісніше пов'язана з культурою: вона проростає в ній, розвивається та виражає її" (Маслова, 2004, с.255).

Підводячи підсумок можна сказати, що мова – це своєрідний засіб накопичення і поширення культурної інформації, що має велике значення не тільки для носіїв мови.

Сучасна фразеологія є одним з об'єктів лінгвокультурології, досліджує "перш за все, комунікативні процеси і зв'язок використовуваних в них мовних виразів з синхронно діючим менталітетом народу" (Телія, 1996, с.288)

1.2. Зоонім та його функція в складі фразеологізму

Термін зоонім з'явився в мовознавстві 60-х рр. ХХ ст.. Оскільки він функціонує в лінгвістиці порівняно недавно, загальноприйнятого значення вона поки не має. З точки зору ономастики, розділу мовознавства про сукупність власних імен об'єктів зоонім, – це власне ім'я (кличка) тварини, в тому числі домашньої (Мокиєнко, 1976, с.165).

У "широкому" розумінні до зоонімів відносять також назви частин тіла тварини (лапа, хвіст); похідні від назв тварин (курятини, окотитися); предмети, пов'язані з тваринами (пасовище, хлів) (Бусарова, 2012, с.153). Близьким за змістом до даної дефініції є термін фаунонім. Фауноніми-мовні одиниці, позначають об'єкти і явища тваринного світу і пов'язані з ними процеси і явища: назви самих тварин, якості і характеристики, особливості поведінки тварин (Мокиєнко, 1976, с.322).

При "вужькому" розумінні розглянутого терміна до зоонімів відносять " систему утворень реально існуючих тварин, сформувалася у різних етносів і реалізується в традиційному мисленні носіїв мови (Кузнецов, 1971, с. 257).

У роботах лінгвіста З. І. Мінеєвої використовується термін зоотроп: "зоотропи, будучи вторинними номінаціями, дозволяють економно, за допомогою наявних мовних одиниць, назвати і охарактеризувати людину в широкому діапазоні перцептивно і ментально сприйманих якостей" (Минеєва, 2014, с.250). Серед багатьох функцій таких мовних одиниць, вчена виділяє номінативну і оціночну.

Науковець Гаврилюк під терміном зоонім ми розуміє "Семантичне перенесення, відбиття загального когнітивної тенденції процесу метафоризації, згідно якої перенесення найменувань предметів і явищ навколишнього середовища здійснюється на людину" (Гаврилюк 2012. С.5).

Таке трактування підкреслює те, що однією з характеристик фразеологізмів з компонентом-зоонімом є певна метафоричність.

Також дослідниця Ф. Е. Абдулаєва для називання такої лексики приводить дещо схожий з зоонімом термін для найменувань флори і фауни – біоніки (Абдулаєва, 2015, с.43.).

Головна роль при формуванні загального фразеологічного значення належить особливому компоненту, який входить в структуру фразеологічної одиниці (далі ФО). Одним з таких компонентів є зоонім. Перенесення найменування за подібністю є одним з найбільш розповсюдженим способом формування фразеологізмів () .

У лексиці будь-якої мови світу зооніми представляють собою досить специфічний пласт. Саме зооніми відображають відмінності в національних культурних уявленнях, психологічних, ментальних і соціальних особливостях і різноманітних звичаях, властивих, і культурі в цілому. Зооніми представляють собою досить складні мовні одиниці, які володіють значним інформаційним потенціалом. Зооніми виконують різні функції в мові (Глазунова, 200, с.120).

Вважається, що звернення до імен тварин є природним, оскільки тварини, як і люди, мають власні звичками, кожному з них притаманний власний спосіб життя і тип поведінки. Багато найменування тварин стали стійкими метафорами. Наприклад: лисиця - хитра, ведмідь - незграбний, вівця - дурна і тд. (Бачукова, 2015, с.34).

У більшості ФО з компонентом-зоонімом зустрічається тип метафоричного перенесення, при якому використовуються назви тварин для опису характеристики людини, позначення тих чи інших його якостей, рис зовнішності, характеру, розумових здібностей. До того ж зооніми часто є символами моральних та інтелектуальних якостей людини (Саламатіна 2016. с.114).

Велика кількість фразеологізмів з компонентом-зоонімом має повні або часткові еквіваленти в інших мовах. Це можна пояснити збігом уявного відображення реальної дійсності у носіїв різних мов і загальних елементів культури – так званих "культурних універсалій" (Телія, 1996, с.288).

Варто зазначити, що через відмінності культурологічних чинників, етнічних особливостей, різних мовних картин світу і різних літературних джерел багато зооніми містять елемент значення, який зрозумілий тільки носіям даної лінгвокультури. Ці подібності та відмінності більш детально будуть розглянуті в практичній главі.

Лексеми що входять до складу фразеологічного поєднання не просто обмежують сферу значень ФО з зоомічним компонентом, але змінюють параметри їх значення. Традиційні аспекти реалізації залежних слів у фразеології перетворюються в якісні складові. Серед ФО з компонентом зоонімом найбільш часто простежується змішана оцінна конотація, що відображає амбівалентність нашого сприйняття живої природи, з переважанням негативного суб'єктивно-оцінного компоненту (Глазунова, 200, с.20).

Г. М. Вишневська і Т. В. Федорова вважають, що з оцінним компонентом значення тісно пов'язаний емоційний компонент – вираження почуттів і емоцій (Вишневская, Федорова, 2007, с.14). Це можна тим, що оцінка людиною якогось явища в межах семантики ФО, як правило, тягне за собою емоційне ставлення, переживання. Оціночний і емоційний компоненти

конотації зазвичай пов'язані з експресивним компонентом, який декодується за допомогою лексичних інтенсифікаторів, що виражають більшу, в порівнянні з нормою, ступінь ознаки. Останній компонент конотації - функціонально-стилістичний – свідчить про приналежність ФО з компонентом-зоонімом до того чи іншого стилю мовлення, їх поширеності, вживаності.

Компонент-зоонім володіє важливою функцією для формування індивідуального значення фразеологізмів. Коли до ФО з компонентом зоонімом входить до складу фразеологізму, то він втрачає своє лексичне значення, відповідно він втрачає здатність позначати тварину. Деякі вчені, зокрема А.М. Мелеровіч, вважають, що компонент-зоонім в результаті фразеологізації набуває особливі, несистемні значення, які невластиві цим словам у вільному вживанні і можуть бути виявлені тільки при "розкладанні" фразеологічного значення (Мелерович, 1979, с. 79).

Розглянемо концепцію вченої А. М. Чепасової, яка допомагає зрозуміти механізм перетворення слова в компонент фразеологізму. Науковиця стверджує, що при формуванні фразеологізму на основі нефразеологічного словосполучення кожне слово цієї структури втрачає семантичне ядро, зберігаючи окремі специфічні семи, з яких виникає інше, нове семантичне ядро нової мовної одиниці фразеологізму (Чепасова, 1983, с.23).

Тож можна сказати, що зооніми можуть виконувати різні функції в мові і можуть характеризувати людину з різних сторін. З цього, в свою чергу, випливає, що фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом можуть відображати такі характеристики людини:

- фізичні властивості суб'єкта (сильний як віл);
- зовнішній вигляд (товстий як борів);
- психічні властивості суб'єкта (впертий як бик);

- наявність інтелекту або його відсутність (вступився як баран на нові ворота);

- звички, вміння, навички суб'єкта (хитрий як лисиця) (Гаврилук, 2012, с.34).

1.3. Особливості фразеологічної системи в китайській мові

Фразеологічні одиниці – це яскраві фрагменти народної мудрості, які відображають світогляд народу. Вони вживаються в різних сферах нашого життя починаючи з фільмів серіалів та телевізійних шоу та закінчуючи переписками на форумах.

Фразеологізми китайської мови мають своє національну своєрідність. Завдяки чому, пізнається спосіб життя, характер, культура, традиції китайського народу.

Якщо поцікавитися тлумаченням слова "фразеологізм" в китайській пошуковій системі 百度, то можна знайти наступну інформацію:

熟语, 指常用的固定短语。如: 乱七八糟、不管三七二十一、死马当作活马医等。熟语用词固定、语义结合紧密、语音和谐, 是语言中独立运用的词汇单位, 它包括成语、谚语、歇后语和惯用语。熟语一般具有两个特点: 结构上的稳定性、意义上的整体性。Shúyǔ, zhǐ chángyòng de gùdìng duǎnyǔ。Rú: Luànqībāzāo, bùguǎn sānqī'èrshíyī, sǐ mǎ dàng zuò huó mǎ yī děng。Shúyǔ yòng cí gùdìng, yǔyì jiéhé jǐnmì, yǔyīn héxié, shì yǔyán zhōng dúlì yùnyòng de cíhuì dānwèi, tā bāokuò chéngyǔ, yànyǔ, xiēhòuyǔ hé guànyòng yǔ。Shúyǔ yībān jùyǒu liǎng gè tèdiǎn: Jiégòu shàng de wěndìng xìng, yìyì shàng de zhěngtǐ xìng (百度, 熟语)。

Фразеологізм – це загальноживана стійка фраза. Такі як: 乱七八糟 хаос, 不管三七二十一, недовго думаючи, 死马当作活马医 не здаваючись до останнього. Фразеологічні одиниці мають фіксований словарний запас, тісно по'язану об'єданану семантику та гармонійну фонетику, це лексичні одиниці, що використовуються в мові самостійно та включають ченьї, прислів'я, недомовки та стійкі вирази. Фразеологізми, як правило, мають дві характеристики: стійкість своєї конструкції і цілісність значення (Трофимова, 2014, с.95).

З трактування ми бачимо, що мають в китайській мові мають свої неповторні особливості в структурі.

Перша спроба систематизації і дослідження ФО Китаї була зроблена в 1915 році в словнику китайської мови "Цихуей" ("辞源"), однак власне наукові дослідження в китайській лінгвістичній науці починаються з 1950-х рр. минулого століття (Минеева, 2014, с.72).

Питання вивчення ФО привертало увагу багатьох вчених, з яких найбільш відомі такі: Ма Гофань (19), Яо Пенци(35), Ні Баоюань (24)

Серед іноземних вчених-синологів, які вивчали фразеологічні одиниці китайської мови: В.В. Виноградов (7), Л. П. Сміт (29), А. В. Кунін (17), У. Вайнрайх (4), І. Р. Гальперін (8), Р. Н. Попов (26), Н.Ф. Алефіренко (1), В.М. Огольцов (18), Н. В. Подольская (38), З. І. Мінеєва (22), М. А. Гаврилюк (11), А. М. Чепасова (29) тощо. Серед китайських науковців фразеологію досліджували Ма Гофань (19), Яо Пенци(35), Ні Баоюань (24) та інші. З українських синологів, які займалися вивченням фразеологізмів можна виділити О. М. Шевченко (34).

І.В. Войцехович наводить класифікацію ФО, яку надає китайський вчений 马国凡 (Ма Гофанем). Роботи цього науковця мають особливу значущість для китайської фразеології. Вперше погляди Ма Гофаня були викладені в роботі

成语简论 ("Нариси з фразеології"). Там же він описує класифікацію, яка пізніше отримала світове визнання (Войцехович, 2007, с.38).

Розглянемо детальніше класифікацію фразеологізмів.

Лінгвіст Ма Гофань (马国凡) 5 типів фразеологізмів

- 1) ченьюй 成语 - ідіоми;
- 2) Яньюй 颜语 - прислів'я;
- 3) сехоуяй 歇后语 - недомовки-іносказання;
- 4) гуаньюн'юй 惯用语 - фразеологічні сполучення;
- 5) суюй 俗语 – приказки (Конеева, 2014, с.392).

Отже, були виділені сім видів ФО (Барчукова, 2015, с. 514):

1. 成语 chéngyǔ (ченьюй),
2. 语俗 sùyǔ (приказки),
3. 语谚 yànyǔ (прислів'я),
4. 语后歇 xiēhòuyǔ (недомовки-іносказання),
5. 语用惯 guànyòngyǔ (звичні вирази),
6. 语敬 jìngyǔ (крилаті вирази),
7. 言格 géyán (афоризми).

1.4.Типологія фразеологізмів

У китайських лінгвістичних працях найпоширенішою і практично єдиною є класифікація фразеологізмів китайської мови, яка ґрунтується на наявності образності, на структурно-семантичному і лексико-синтаксичному принципі.

Необразні засоби на відміну від зображально-виразних засобів не пов'язані з переносним або метафоричним вживанням стійких словосполучень (Бачукова, 2015, с.25).

Тим не менш, вони мають емоційно-оціночне і експресивне значення та відтінки. Емоційно-оцінне значення може бути позитивним і негативним. Необразні фразеологізми перекладається зазвичай еквівалентами, не допускаючи здебільшого калькування, і не представляє особливих труднощів для перекладача. У китайській мові до цієї групи належать чен'юй, прислів'я і приказки з буквальним змістом (Дай, 2018, с.39).

Переклад образної фразеології набагато складніший, що переважно зумовлено необхідністю вирішити: передавати або не передавати метафоричність і чи обов'язково зберегти стилістичні та коннотативні особливості одиниці, що перекладається, не випускаючи з уваги, зрозуміло, і семантику фразеологічної одиниці (Гаврилюк, 2015, с.32).

Прикладом таких фразеологізмів може слугувати вираз: 狼狽为奸 láng bèiwéi jiān – "вовк і шакал скоюють злочин" ("рука руку мие"– вираження семантики сообщничества). – злодій злодія криє (Вишнева, 2007, с.35).

1.5. Типологія фразеологізмів з компонентом-зоонімом

Існує безліч типологій фразеологізмів з компонентом зоонімом. З поміж них ми можемо виділити наступні:

А.І. Смирницький як основоположного критерію використовує конотацію і розділяє фразеологічний фонд мови на дві групи: – емоціонально марковані ФО; – стилістично нейтральні ФО (Смирницький, 1956, с.260).

Також за основу для класифікації фразеологічних одиниць можна взяти психологічну складову ФО.

О.А. Титова пише, що, взявши за основу психологічний критерій, можна виділити репрезентанти та пропонує розмежувати фразеологізми за статусом :

- ментально-психічних характеристик;
- психологічних рис;
- моральних характеристик.

Вчена також виділяє репрезентанти зовнішніх і вікових характеристик;

- соціально-економічний статус;
- професіональна приналежність;
- етнічна приналежність і місце проживання (Титова, 2011,с.128).

З огляду на семантичні та структурні особливості в китайській мові можна виділити такі види ФО: паралельні конструкції, непаралельні конструкції та частково паралельні. Лексико-семантичний паралелізм проявляється в тому, що перший і третій ієрогліфи відносяться до одного семантичного поля, другий і четвертий ієрогліфи відносяться до іншого семантичного поля. ФО непаралельної конструкції, не підкоряючись лексико-граматичним обмеженням, допускають найрізноманітніші побудови за синтаксичною структурою і лексичним складом. У їх складі зустрічаються сполучники та прийменники. Наведемо наступні приклади: 虎背熊腰 - hǔbèixióngyāo спина тигра і поперек ведмедя (здоровий, дужий) – ФО має паралельну конструкцію, оскільки третій 背- bèi - спина та четвертий 腰 - yāo – поперек ієрогліфи входять до однієї семантичної групи. ФО 鱼和熊掌不可

兼得- yú hè xióng zhǎng bùkě jiāndé - не можна одночасно мати рибу та лапу ведмедя- неможливо одночасно виконувати декілька справ, має непаралельну конструкцію тому, що ієрогліфи, що входять до однієї семантичної групи не розміщені не паралельно (Дай Синьюй, 2018 с.3).

1.6.Семантичний аспект фразеологізмів-зоонімів

"Семантика вивчає відношення знака до об'єктів. Насправді, синтактика – відношення між знаками, прагматика – відношення до знаків того, хто його використовує" (Степанов, 1975. 271 с).

Під семантикою ми розуміємо сенс мовних виразів в конкретних умовах їх вживання. Фразеологізми є узагальненням життєвого і соціально-історичного досвіду народу. Через це з цим семантика ФО будь-якої мови має національно-культурні характеристики. Також слід зазначити, що фразеологізми – образні вирази, вони багатозначні і зазвичай вживаються в переносному значенні (Абдулаєва, 2015, с 51).

Семантика зооморфізму характеризується рухливістю та змінюваністю: "загальнонаціональний образ, який базується на прямому позначення тварини, дозволяє носію мови по-різному "повертати" його, і зооморфізм набуває як би власну багатозначність". Один і той же зоонім може мати кілька значень. Наприклад, можна сказати "свиня" про брудну, неохайну людину, нечупару та неосвічену, некультурну людину, яка є надходить грубою. Для позначення власної "внутрішньої багатозначності" зооморфізмів запропоновано термін дифузне значення. Семантичну дифузність зооморфізмів можна пояснити тим, що їх мотиватором в мові є вся емпірична, тобто заснована на уявленнях, частина прямого значення, а також пов'язані з вихідною зооназвою культурно- історичні асоціації. Слід

звернути увагу, що дифузність не змогла б сформуватися без впливу фольклору та літератури (Матвеева, 2013, с 174).

У семантичній структурі зооніма, як і будь-який інший лексеми, виділяється ядро лексичного значення, представлене граматичним і предметно-понятійним макрокомпонентами. Виокремлюють також навколо ядерну зону, представлену "периферійними, потенційними і "прихованими" семами " (Алефиренко, 2005, с.326).

В. Лаврова, розглядаючи структуру зооніма як мікросистему, зазначає, що кожен елемент якої в'язаний з іншим і залежить від нього, пропонує наступну ієрархічну класифікацію сем, що утворюють семантичну структуру зоонімів:

Ядерна сема центральний семантичний мікрокомпонент, позначаючий постійну ознаку предмета. Є найбільш абстрактною ознакою, яка присутня в значенні зоонімів і відносить певного до царства тварин або до ссавців. Кваліфікуюча сема називає відмінні ознаки предмета в ряду зіставлення. Наприклад: сімейство котячих. В значеннях конкретних назв тварин ядерна і кваліфікуюча семи точнюються за допомогою атрибутивної семи, що виражає конкретні тризнакові характеристики званого об'єкта: велике, з довгою шерстю и т.д. (Лаврова, 2009, с.19).

Формування переносних значень зоонімів здійснюється за рахунок переструктурування: предметно-понятійний макрокомпонент відходить до периферії, в той час як потенційні семи займають позицію ядра лексичного значення. Таким чином, виникає семантична похідна зооніма, вжитий у метафоричному значенні для характеристики людини (Болдырева, 2010, с.245).

Часто китайські зооніми є однозначними номінаціями і не утворюють метафоричних похідних в результаті семантичного перенесення: "Лексика китайської мови має низку таких специфічних характеристик, властивих їй як

мові ізолюючого типу, як морфемна значимість складання, збіг складу з мінімальною значущою одиницею мови, ієрогліфічна система писемності та ін. які, в свою чергу, визначають структурні та семантичні особливості лексики ". Тому, переносні значення формуються не на основі переструктурування лексичного значення за рахунок заняття позиції семантичного ядра периферійними семами, а на основі додавання до ключового слову-зооніму слів-мотиваторів, що вказують на ці периферійні семи, які беруть участь у формуванні переносної семантики (Лавренюк, 2017, с. 126).

"Майже кожен склад є самостійною знаменною морфемою, яка може створювати нові слова за синтаксичними правилами. Така чином, словоскладання є основним способом словотворення в китайською мовою " (Ли, Сяндун, 2003, с. 24). В результаті в китайській мові виникають не різні лексико-семантичні варіанти одного слова, а похідні слова і вирази, в яких фізичні представлені додаткові семи.

Висновок до розділу 1

Таким чином, фразеологізми є невід'ємною частиною будь-якої мови. Вони тісно пов'язані з історією, культурою, традиціями і літературою народу. Часто вживаються в звичайній мові слова і звороти, мають дуже глибокі історичні корені. Фразеологічний фонд мови – надзвичайно цінний осередок знань про культуру та менталітет народу, в них закарбовані уявлення народу про міфи, звичаї, обряди, ритуали, звички, мораль та поведінку.

Комплексне вивчення подібних фразеологізмів збільшує знання про культуру, літературу та соціокультурний розвиток досліджуваного народу. Тільки комплексно, співвідносячи образи з поняттями, змістом, можливо виявити культурно-національну значимість виразу (Матвеева, 2013, с.356).

Серед фразеологічних одиниць левову долю займають фразеологізми з компонентом зоонімом. Це можна пояснити тим, що люди віками пліч о пліч жили з тваринами, які були поміниками та друзями людини.

Люди помічали, що кожна тварина має свій характер та унікальну зовнішність та проводили аналогію з відповідними характеристиками людини. Вирази з компонентом зоонімом мають не буквально значення, а переносне (Малявін, 2015, с.14).

Слід зазначити, що такі фразеологізми мають неоднозначну оціночну конотацію, тобто – негативний та позитивний сенс виразу. Це пов'язано з тим, як людина, а, отже, і народ сприймає ситуацію та як співвідносить з культурною призмою світогляду.

Окрім, оціночного компоненту конотації також є і емоційний компонент фразеологічної одиниці, що свідчить, про те, що кожна ФО несе в собі емоційну оцінку людини, яка використовує цю фразеологічну одиницю.

Третім компонентом контації, який мають фразеологізми є функціонально-стилістичний компонент. Він показує поширюваність, вживаність фразеологічної одиниці, а також і стиль, в якому вона вживається.

Після формування фразеологічної одиниці слова, які входять до складу виразу, втрачають власне семантичне ядро. Натомість, вони формують єдиний цілий сенс фразеологізму, залишаючи за собою лише окремі семи. Таким чином, можна сказати, утворюється нове семантичне ядро фразеологізму.

Також зазначимо, що фразеологізми з компонентом зоонімом можуть виконувати різні функції. ФО можуть виражати психологічні характеристики людини, зовнішній вигляд, фізичні особливості, а також певні інтелектуальні характеристики суб'єкту. Фразеологізми з компонентом зоонімом можуть позначати соціально-економічний статус, професійна приналежність та етнічну приналежність і місце проживання (Огольцев, 1978, с.91).

Фразеологічні одиниці, як правило, мають дві характеристики: стійкість конструкції і цілісність значення.

Кунін А.В. як основоположну критерію для класифікації використовує конотацію і розділяє фразеологічний фонд мови на дві групи: – емоційно марковані ФО; – стилістично нейтральні ФО (Кунін, 1970, с.35).

У китайських лінгвістичних працях найпоширенішою є саме класифікація фразеологізмів китайської мови, яка базується на наявності образності, на структурно-семантичному і лексико-синтаксичному принципі.

На основі структурно-семантичної класифікації, яку пропонує науковець Гофань, виділяють такі фразеологізми як: ченьюй 成语 – ідіоми; яньюй 颜 语 – прислів'я; сехоуяй 歇后语 – недоводки-іносказання; гуаньюньюй 惯用 – фразеологічне поєднання; суюй 俗语 – приказки (Гофань, 1959, с.45).

Якщо розглянути фразеологізми з позиції образності можна виділити образні та необразні ФО. Необразні засоби на відміну від зображально-виразних засобів не пов'язані з переносним або метафоричним вживанням стійких словосполучень.

Фразеологізми з компонентом-зоонімом також мають свої семантичні особливості. Це насамперед стосується семантичного ядра та периферійних сем. Зазвичай нові похідні ФО утворюються шляхом додавання слів-мотиваторів до головного макрокомпоненту.

Також, слід зазначити, що лексика з компонентом-зоонімом характеризуються своєю дифузністю-багатозначністю. Тобто, одна така одиниця може трактуватися та ви користуватися в різних контекстах. Це пояснюється багатоміковим культурним та історичним досвідом народу.

Кожна фразеологічна одиниця має образно-експресивний характер і несе в собі велику кількість інформації.

РОЗДІЛ 2 МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕМАНТИЧНИХ, СТРУКТУРНИХ ТА ТИПОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОМПОНЕНТОМ- ЗООНІМОМ

2.1. Особливості поняття фразеологізмів з компонентом-зоонімом

Оскільки поняття фразеологізму з компонентом-зоонімом функціонує в лінгвістиці порівняно недавно загальноприйнятого значення вона поки не має (Мелерович, 179, с.24).

Деякі науковці визначають такі лексичні утворення як мовні одиниці, які позначають об'єкти і явища тваринного світу і пов'язані з ними процеси і явища: назви самих тварин, якості і характеристики, особливості поведінки тварин (Мокиєнко, 1976. с.322).

При "вузькому" розумінні розглянутого терміна до зоонімів відносять " систему утворень реально існуючих тварин, сформувалася у різних етносів і реалізується в традиційному мисленні носіїв мови (Матвеева, 2012, с.34).

Науковець Гаврилюк під терміном зоонім ми розуміє семантичне перенесення як відбиття загального когнітивної тенденції процесу метафоризації, згідно якої перенесення найменувань предметів і явищ навколишнього середовища здійснюється на людину (Гаврилюк, 2012, с.48).

У роботах лінгвіста З. І. Мінеєвої використовується термін зоотроп: зоотропи, будучи вторинними номінаціями, дозволяють економно, за допомогою наявних мовних одиниць, назвати і охарактеризувати людини в широкому діапазоні перцептивно і ментально сприйманих якостей (Минеєва, 2007, с.92).

У метафоричному перенесенні назв тварин на людину найбільш наочно проявляється різне відношення народів до тварин. Підстави для метафоричного перенесення можуть бути різними, наприклад, подібність названого об'єкта, предмета або людини з будь-якою твариною за зовнішнім виглядом, характерними діями чи особливостям поведінки, наприклад, хитрість, працьовитість, боягузтво, спритність, сміливість, сила (Мокиєнко, 1976, с.26).

Головна роль при формуванні загального фразеологічного значення належить особливому компоненту, який входить в структуру фразеологічної одиниці. Одним з таких компонентів є зоонім.

2.2.Видова специфіка китайських фразеологізмів з компонентом-зоонімом

Існує безліч типологій фразеологізмів з компонентом зоонімом. З поміж них ми можемо виділити наступні:

Хамраєєв Б. Д. як основоположного критерію використовує конотацію і розділяє фразеологічний фонд мови на дві групи:

- емоціонально марковані ФО;
- стилістично нейтральні ФО (Хамраєєв, 2017, с.24).

Науковиця О.А. Титова пише, що, взявши за основу психологічний критерій, можна виділити репрезентанти та розмежувати фразеологізми за наступним критерієм:

- ментально-психічні характеристики;
- психологічні риси;

- моральні характеристики (Титова, 211, с.34).

Вчена також поділяє фразеологічні одиниці за зовнішніми і віковими характеристиками;

- соціально-економічним статусом;
- професійною приналежністю;
- етнічною приналежністю і місцем проживання (Михайлова, 213,с.36).

Також можна виділити деякі семантичні особливості за якими ми можемо класифікувати фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом.

Під семантикою ми розуміємо сенс мовних виразів в конкретних умовах їх вживання. Фразеологізми є узагальненням життєвого і соціально-історичного досвіду народу. Через це з цим семантика ФО будь-якої мови має національно-культурні характеристики. Семантичну дифузність зооморфізмів можна пояснити тим, що їх мотиватором в мові є вся емпірична, тобто заснована на уявленнях, частина прямого значення, а також пов'язані з вихідною зооназвою культурно- історичні асоціації (Лавренюк, 2017, с.44).

У семантичній структурі зооніма, як і будь-який інший лексемі, можна виділити ядро лексичного значення, представлене граматичним і предметно-понятійним макрокомпонентами. Саме такими семантичними ядрами є компонент зоонім в є компонент-зоонім. Це так звана ядерна сема (Донченко, 215, с.39).

Компонент-зоонім може позначати різні назви тварин. Тому, ми можемо виділити наступні фразеологічні одиниці з зоонімічним компонентом:

- На позначення свійських тварин
- На позначення диких тварин
- На позначення казкових тварин (Казакова, 218, с.236)

Фразеологічним одиницям з компонентом зоонімом властивий різний ступінь активності. На підставі цього ми можемо об'єднати їх в наступні групи:

- 1) Зооніми, для яких характерний дуже низький ступінь фразеологічної активності;
- 2) Зооніми яскраво вираженим низьким ступенем фразеологічної активності;
- 3) Зооніми з середнім ступенем фразеологічної активності;
- 4) Зооніми з високим ступенем фразеологічної активності;
- 5) Зооніми з дуже високим ступенем фразеологічної активності (Болдырева, 2007, с.59).

Зазвичай до зоонімів з високим ступенем активності ми можемо віднести ті, які найчастіше є назвами свійських тварин, а тому є часто вживаними. Також це можуть бути назви тварин, які є шанованими – наприклад такими як тигр або дракон (Бабута, 215, с.29).

Часто китайські зооніми є однозначними номінаціями і не утворюють метафоричних похідних в результаті семантичного перенесення.

Тому, переносні значення формуються не на основі переструктурування лексичного значення за рахунок заняття позиції семантичного ядра периферійними семами, а на основі додавання до ключового слову-зооніму слів-мотиваторів, що вказують на ці периферійні семи, які беруть участь у формуванні переносної семантики (Абдулаева, 2015, с.36).

Майже кожен склад є самостійною знаменною морфемою, яка може створювати нові слова за синтаксичними правилами. Така чином,

словоскладання є основним способом словотворення в китайською мовою . (Ли, Сяндун, 2003, с.45).

З огляду на особливості перекладу з однієї мови на іншу, синологи пропонують в якості критерію використовувати наявність в мовах еквівалента, таким чином, виділяючи:

- Эквівалентні фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом;

-Частково еквівалентні фразеологічні одниниці з компонентом-зоонімом;

-безеквівалентні фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом (Болдырева, 2007, с.45).

Також важливим питанням при підборі еквівалентів фразеологічних одиниць в українській в українській мові є конотація зооніма в тій чи іншій культурі.

Бородина Е.С. пропонує подвійну класифікацію по конотації і сприйняттю тварини в лінгвокультурі:

- еквівалентний образ тварини і однакова конотація;
- еквівалентний образ тварини і неоднакова конотація;
- відсутність культурної конотації в мові (Бородина, 2015, с.45)

2.3.Методика аналізу семантичних, типологічних та структурних особливостей фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом

Для компетентного та адекватного дослідження лексико-семантичних особливостей фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом в китайській мові, ми використали ряд методів.

Функціональний аналіз в нашому дослідженні використаний для виявлення взаємодії між собою фразеологічних одиниць на лексичному та семантичному рівнях для аналізу функціонування фразеологічних одиниць.

Метод лінгвокультурологічного аналізу – забезпечив з'ясування та аналіз культурно значущої інформації, закладеної в кожному з розглянутих прикладів

Семантико-стилістичний метод націлений на аналіз взаємозв'язку мовних засобів і загального стилістичного забарвлення функціональних стилів, який базується на семантико-стилістичних зв'язках мовних одиниць різних рівнів. Цей метод спрямований на визначення комунікативної інтенції адресанта, виявлення смислових відтінків фразеологічних одиниць.

Нами було використано метод синтезу для визначення загальних ознак фразеологічних одиниць.

Описовий метод для характеристики результатів досліджень даного питання.

Метод порівняння для визначення співвідношення ФО на позначення позитивних, негативних та нейтральних типів конотації фразеологічних одиниць.

Методи кількісного та якісного аналізу для характеристики частотності вживання конкретних типів ФО з певними зоонімами.

Контент-аналіз для інтерпретації результатів дослідження матеріалу китайської та української мов.

Метод семантичного аналізу для визначення семантичних особливостей відібраних фразеологічних одиниць.

Метод суцільної вибірки для здійснення вибірки ФО.

Лінгвокультурологічний аналіз – для з'ясування та аналізу культурно значущої інформації у текстових утвореннях.

Важливе значення в для функціонування китайських фразеологізмів з компонентом-зоонімом має культурний контекст, тому, аналізуючи китайську культурну специфіку фразеологізмів, ми розібрали приклади вживання фразеологічних одиниць і це допомогло нам пояснити чому деякі з фразеологічних одиниць мають позитивну у культурну конотацію, а деякі негативну. За допомогою контекстуального аналізу нам вдалося не тільки дослідити функціонування фразеологічних одиниць в окремих уривках творів китайських письменників.

Метод суцільної вибірки – забезпечив вибір прикладів реалізації фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом.

Компонетний метод було використано для аналізу мінімальних семантичних складників лексичної одиниці.

Використавши вказані вище методи, ми дослідили лексичні, типологічні та семантичні особливості фразеологічних одиниць. Завдяки використанню різних методологічних аналізів, ми дійшли висновку, що фразеологічні одиниці можуть мати різну конотацію, різні типологічні характеристики та залежно від контексту з тими чи іншими периферійними елементами зооніми можуть набувати іншого конотативного відтінку.

Проблематика визначення поняття "зооніму", а також типологізації фразеологічних одиниць змушує нас дослідити семантичні особливості фразеологічних одиниць для їх класифікації за різними типами та полегшення підбору фразеологічних одиниць в українській мові під час перекладу на українську китайських текстів.

Висновок до розділу 2

З огляду на вищезазначені теоретичні засади дослідження семантичних, структурних та типолічних особливостей, ми можемо окреслити наступне:

Поняття "зооніму" наразі не має чіткого формулювання. Проте, багато вчених пропонують свій варіант трактування цього поняття. Деякі вчені пропонують варіант трактування поняття "зоонім" як омовної одинці, яка називає тварину та її видову специфіку та завдяки своїй метафоричності дозволяє характеризувати людину на основі схожості із специфічними особливостями тварин (Мелерович, 179, с.24).

Також, для дещо проблематичною є типологізація фразеологічних одиниць на основі їх структурних та семантичних особливостей. Ця типологізація є надзвичайно важливою для подальшого перекладу китайських тестів на українську мову.

Тому, для типологізації фразеологічних одиниць нам потрібно ретельно досліджувати лекстичні особливості ФО для підбору відповідників фразеологізмів в українській мові та укладання міні-словника цих відповідників.

Слід зазначити, що для підбору доречної фразеологічної одиниці з правильним конотативним відтінком необхідно ретельно проаналізувати функціонування фразеологічної одиниці в тому чи іншому контексті та комунікативну інтенцію мовця. Також, надзвичайно важливо дослідити та врахувати культурний бекграунд фразеологічної одиниці, яка перекладається, щоб підібрати відповідник в іншій мові, який в повному обсязі передає конотативне значення.

Зрештою, за допомогою вище зазначених методів дослідження ми всебічно проаналізуємо фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом. Враховуючи те, що фразеологічні одиниці є продуктом мовленнєвої діяльності людини та культурного досвіду, які в процесі становлення нації та розвитку культури накладалися один на одного, метод лінгвокультурологічного аналізу для виявлення культурних особливостей, які лягли в основу фразеологічної одиниці.

Функціональний аналіз в нашому дослідженні використаний для виявлення взаємодії між собою фразеологічних одиниць на лексичному та семантичному рівнях для аналізу функціонування фразеологічних одиниць.

Метод лінгвокультурологічного аналізу – забезпечив з'ясування та аналіз культурно значущої інформації, закладеної в кожному з розглянутих прикладів

Семантико-стилістичний метод націлений на аналіз взаємозв'язку мовних засобів і загального стилістичного забарвлення функціональних стилів, який базується на семантико-стилістичних зв'язках мовних одиниць різних рівнів. Цей метод спрямований на визначення комунікативної інтенції адресанта, виявлення смислових відтінків фразеологічних одиниць.

Нами було використано метод синтезу для визначення загальних ознак фразеологічних одиниць. Описовий метод для характеристики результатів досліджень даного питання. Метод порівняння для визначення співвідношення ФО на позначення позитивних, негативних та нейтральних типів конотації фразеологічних одиниць. Методи кількісного та якісного аналізу для характеристики частотності вживання конкретних типів ФО з певними зоонімами. Контент-аналіз для інтерпретації результатів дослідження матеріалу китайської та української мов. Метод семантичного аналізу для визначення семантичних особливостей відібраних фразеологічних одиниць. Метод суцільної вибірки для здійснення вибірки

ФО. Лінгвокультурологічний аналіз – для з'ясування та аналізу культурно значущої інформації у текстових утвореннях.

Важливе значення в для функціонування китайських фразеологізмів з компонентом-зоонімом має культурний контекст, тому, аналізуючи китайську культурну специфіку фразеологізмів, ми розібрали приклади вживання фразеологічних одиниць і це допомогло нам пояснити чому деякі з фразеологічних одиниць мають позитивну у культурну конотацію, а деякі негативну. За допомогою контекстуального аналізу нам вдалося не тільки дослідити функціонування фразеологічних одиниць в окремих уривках творів китайських письменників.

Метод суцільної вибірки – забезпечив вибір прикладів реалізації фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом.

Компонетний метод було використано для аналізу мінімальних семантичних складників лексичної одиниці.

ГЛАВА 3 ЛЕКСИЧНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОМПОНЕНТОМ ЗООНІОМОМ

3.1. Семантичні особливості ФО з компонентом зоонімом

У семантичній структурі зооніма, як і будь-який інший лексемі, можна виділити ядро лексичного значення, представлене граматичним і предметно-понятійним макрокомпонентами. Саме такими семантичними ядрами є компонент зоонім в є компонент-зоонім. Це так звана ядерна сема. Серед опрацьованих фразеологізмів зустрічались ФО з такими з такими компонентами-зоонімами як (Бородина, 2015, с.45):

Пташка – 鸟

собака – 狗

кішка – 猫

кінь – 马

корова – 牛

мавпа – 猴

павук – 蛛

курка – 鸡

вовк – 狼

дракон – 龙

змія – 蛇

риба – 鱼

тигр – 虎

Лексико-семантична група зоонімів доволі велика, тому можна виокремити наступні лексико-семантичні групи за вживаністю компонентів зоонімів в фразеологічних одиницях:

1. Свійські тварини: 狗、猫、马、牛、鸡

2. Дикі тварини: 猴、蛛、鱼、虎、狼

3. Міфічні тварини: 龙

При утворенні фразеологічних одиниць компоненти зооніми можуть мати різний ступінь активності, що дозволяє їх поєднати в певні групи:

1. Компоненти-зооніми з низькою активністю при утворенні фразеологічної одиниці: 猫、蛛、鸡

2 . Компоненти-зооніми з середньою активністю при утворенні фразеологічної одиниці: 狼、牛、猴

3 . Компоненти-зооніми з високою активністю при утворенні фразеологічної одиниці: 马、蛇、虎, 龙,

Як уже було згадано в практичній частині фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом мають елемент метафоричності при якому назва тварин переноситься на людину та надає об'єкту певних характеристик:

-Розумових:

Наприклад:

笨鸟先飞 – bèn niǎo xiān fēi

незграбна пташка злітає завчасно; обр. компенсувати старанністю недолік здібностей; менш талановитий більше працює; повільний починає раніше Докладати / докласти [всіх] сил

社会发展日新月异，即使你才高八斗，也需要不断学习才行，很多牛人一出生并不聪明，但是他们相信笨鸟先飞，在持续的努力下，最终一鸣惊人。

Розвиток суспільства змінюється з кожним днем. Навіть якщо ви досягли чогось, вам все одно потрібно продовжувати вчитися. Багато талановитих людей не розумні при народженні, але вони вірили, що треба просто докладати більше зусиль. Постійними зусиллями вони врешті-решт одного дня зможуть досягти успіху.

- психологічних

Наприклад: 心猿意马—xīn yuán yì mǎ— душа (метається) як мавпа, думки (скачуть як) коні; образно: метатися, бути роздирається сумнівами, суперечностями, непостійною людиною.

李国香抽回了自己的双手，竟也有点儿心猿意马。没的恶心！她严肃地对“根子”说：“坐下来！不像话，这么没上没下、没大没小的，动手动脚，可要注意影响，啊？”

Лі Гуосян відвів руки, на душі коти шкребуть. Нічого огидного! Вона суворо сказала "Сідайте! Це неможливо! Наскільки виявляти неповагу та залицятися. Обов'язково потрібно звертати увагу на наслідки, чи не так?"

Цей фразеологізм можна перекласти на українську мову таким відповідником як: коти на душі шкребуть.

- моральних характеристик

Наприклад:

牛鬼蛇神 niúguǐ shéshén

бичачий демон і зміїний дух – огидна людина, чудовисько, підла людина, погань, мерзотник.

李国香惊惶不安了几天，但立即就站到了这场新的大运动的前列，领导运动主动积极。首先在芙蓉镇抓出了税务所长等几个“小邓拓”，把“小邓拓”和五类分子们串在一起，绕着全镇大队进行了好几次“牛鬼蛇神大游斗”。

Кілька днів Лі Гуосян був у паніці, але відразу став на передовій цього нового руху, змусивши рух проявити ініціативу. Спочатку в місті Сарембан було заарештовано декількох "маленьких Ден То", включаючи директора податкової служби, та разом з ними п'ять шкідливих елементів "(поміщики, куркулі, контрреволюціонери, кримінальники, праві), а кілька "великих битв між привидами та зміями" обійшло міську бригаду. Дружина навела лад, бо містом стала мандрувати усіяка погань.

В українській мові є наступні відповідники цього сам чорт в ступі не влучить в кого та Лис Микита.

- Зовнішніх і вікових характеристик

虎头虎脑–hǔ tóu hǔ nǎo – 1) людина богатырського виду 2) здоровань

她也长得虎头虎脑，因此吓住了男人，帮助父亲办事是把好手，可是没人敢娶她作太太。她什么都和男人一样，连骂人也有男人的爽快，有时候更多花样。

Вона виросла дебелою дівкою, тому хлопці її оминають. Дівчина – хороша поміч батькові, але ніхто не хоче брати її заміж. Бо навіть як хлопець прямодушно свариться, а іноді навіть ще й більше на хлопця схожа.

Цей фразеологізм можна перекласти на українську таким відповідником як

[що] хоч обіддя гни. Дуже товстий, дебелий (про шию, статуру і т. ін.); гладкий.

Якщо говорити про зріст, то можна дібрати наступний антонім до данного фразеологізму від горшка два (три) вершка – невисока(кий) на зріст

- соціально-економічний статус –

Наприклад: 属虎的上山, 属龙的下海 досл. народжені в рік Тигра йдуть в гори, народжені в рік Дракона відправляються в море;

手拄黄杨木拐杖的瞎子先生给她算了个“灵八字”，讲她命大。必得找着一个属龙或是属虎、以杀生为业的后生配亲，才能家事和睦，延续后人。

Сліпий із самшитовими милицями зробив її гороскоп, сказавши, що її чекала вдача і не він господар Кефу. Їй треба знати, що кінь повинен знатися з конем, а віл з волом. Щоб досягти гармонії в сім'ї та продовжувати рід треба знайти рівню.

В українській мові можна дібрати наступний відповідник: знайся кінь з конем, а віл з волом.

Тигр та дракон – шановані тварини в китайській культурі, проте вони мають дещо різні характеристики. Тигр захисник, а дракона наділяють шляхетністю (Казакова, 2018, с.46).

Дракон – "визнаний лідер" представників "зооморфних фантастичних істот", що відносяться до "п'ятичленної космологічної моделі світу" (Пан, 2008, с.95).

Тобто, хоч тигр і мав славу царя звірів та захищав людей від змії, але дракон все одно має більш шляхетний та шанований статус (Трофимова, 2014, с.48).

В українському відповіднику порівнюють свійських тварин – коня та вола. Кінь використовувався у господарстві для транспортування вантажів та як засіб транспортування. Віл же в свою чергу характеризується витривалістю, тому слугував помічником у важкій сільськогосподарській праці такій як оброблення землі. Тому, віл – відповідник тигра, а кінь – дракона. Віл як і тигр, допомагають людям у повсякденному житті, а кінь та дракон мають більш шляхетний статуси.

- робота :

做牛做马—zuò niú zuò mǎ

працювати як віл, працювати на (кого-небудь)

共产党都是你这一色的人，日子就太平……呜呜呜，谷主任，日后，你不嫌我黑，不嫌我贱，今生今世，做牛做马，都要报答你……”

В комуністичній партії люди різних мастей рівні, а життя спокійне. Сльози, Спокійне життя та майбутнє. Не вважай , що я якийсь негідник і не підозрюй мене в чомусь. У цьому житті ми всі будемо працювати до сьомого, щоб віячити тобі.

Український народ славиться своєю працьовитістю, тому ми можемо дібрати цілу низку відповідників в українській мові до цього фразеологізму:

Не покладати рук;

-гріти чуба (лоба; чуби, лоби – про багатьох);

- (довго) мозолити руки (ручки); набивати мозолі;

-обливатися (умиватися) потом;

-гнути (попогнути) спину (горб, горба, хребет, хребта);

-ламати спину (хребта);

- рвати жили (руки, силу) ;
- вганяти / ввігнати в піт (в мило);
- до десятого (сьомого) поту;
- не розгинаючи спини.

Розглянемо наступну категорію фразеологізмів, до яких належать вчинки людини.

-вчинки людини

驷马难追 (一言既出, 驷马难追 yī yán jì chū, sì mǎ nán zhuī)

слово вилетіло – на четвірці коней не наздоженеш; обр. сказаного не повернеш, слово є слово; не відступати від своїх слів, тримати слово.。 ”许三观说：“一乐，你听我的活，你就哭几声，喊见声，过是我答应人家的事，我答应人家了，就要做到，群子一言，驷马难追，再说那个王八蛋何小勇也真是你的亲爹……”

Сюй Сангуан сказав: "І Ле, якщо ти послухаєш мій життєпис , ти будеш плакати.Це мій промах. Я пообіцяв іншим, що зроблю це. Слово – не горобець вилетить – не спіймаєш. Крім того, та сволоч Хе Сяюун насправді твій батько ..."

До цієї фразеологічної одиниці ми можемо дібрати наступний відповідник:

слово – не горобець, випустиш – не спіймаєш.

3. 2.1. Типологія фразеологізмів з компонентом зоонімом

Фразеологізми з компонентом-зоонімом можна поділити на такі групи як фразеологізми, які представляють домашніх тварин та які, являють собою диких тварин. Серед групи диких тварин слід виділити наступних представників фауни: 老虎–тигр, 猴子 –мавпа, пташка – 鸟, вовк – 狼, змія – 蛇, павук – 蜘蛛, риба – 鱼.

До компонентів-зоонімів домашніх тварин, які було виявлено в відібраних фразеологізмах входять: собака – 狗, кішка – 猫, кінь – 马, корова – 公, курка – 鸡.

Окремо можна виділити казкових тварин, які згадуються у фразеологізмах-зоонімах. До цієї категорії можна віднести такого казкового персонажа як дракон – 龙.

3.2.2 фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом тигр 老虎

У поданні китайців тигр був хитрим, лютим хижаком, що володіє величезною силою. Для китайців він символізував міць, безстрашність і життєву силу, тому його використовували як символ захисту від злих духів, люди поміщали його зображення надпередніми дверима. З відомих виразів, що мають в своєму складі компонент "тигр", переважна більшість мають негативне емоційне забарвлення, оскільки образ тигра пов'язаний з чимось небезпечним і ризикованим (Корнева, 2014, с. 38).

Негативну конотацію данного зооніму також підтверджують виявлені нами фразеологічні одиниці:

入 虎 穴 rù hǔxié буквально "увійти в лігво тигра", в значенні "наражатися на небезпеку".

一战中木子牧深入虎穴,端掉了敌人的指挥部后很幸运地逃了出来

Під час битви Мудзи дивився у вічі небезпеці, але йому пощастило врятуватися.

На українську мову ми можемо перекласти цей фразеологізм наступним відповідником – дивитися у вічі небезпеці.

笑面虎 xiàomiàn hǔ – буквально "усміхнений тигр"

Ця фразеологічна одиниця використовується для позначення лицемірної людини.

我为什么要惊讶?当局者迷,旁观者清,你对笑面虎的情意有多深我还是看得出的。

Чому я повинен дивуватися? Зі сторони видно краще. Я все ще бачу, наскільки глибока твоя прихильність до цього вовка в овечій шкурі.

В українській мові ми можемо підібрати наступні відповідник для передачі сенсу цієї ФО в українській мові: вовк в овечій шкурі, Янус дволикий, стара лисиця.

Оскільки, для української мови зоонім тигр є нетиповим, ми можемо передати значення за допомогою ФО з зоонімаим, які є типовими для нашої культури – це вовк або лисиця. Також, це можна зробити за допомогою ФО, Які надійшли до нас з інших мов – Янус дволикий.

3.2.3. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом мавпа 猴

Прислів'я та приказки відобразили уявлення китайців про мавпу як про тварину навіжену, не стриману і нетерплячу (Болдырева, 2010, с.85).

Розглянемо наступне речення з використанням зооніму мавпа:

头顶羽毛未丰的爸爸也赶紧洗心革面沐猴而冠，换上双管齐下的西装后英俊得惨绝人寰

"Жовторотий" батько також поспішно змінився в обличчі – убрався в жупан та думає, що пан та перебрвав декілька шляхів, щоб досягти бажаного.

沐猴而冠 mù hóu ér guān – вимити мавпу та надягнути їй капелюха – фразеологізм позначає людину, яка вміє є хвастливою, а сама з себе нічого не представляє.

В українській мові ми можемо дібрати наступні відповідники:

Убрався в жупан і думав, що пан.

Голе і босе, а голова у вінку.

Червоне пір'я на одудові, але сам смерть.

Пані на всіх санах, лише хвіст волочитися.

Розглянемо також наступну фразеологічну одинцю з компонентом–зоонімом:

五马六猴 wǔmǎliùhóu – 4 коня та 6 мавп.

Фразеологізм позначає несерйозну та недисципліновану людину.

我们要对这些五马六猴严加管理。

Ми повинні суворо керувати цими людьми з вітром в голові.

В українській мові можна виділити наступний відповідник: вітер в голові.

Отже, в китайській культурі зоонім "мавпа" має тільки негативне значення та може характеризувати як поведінку людини, так і її особисті риси характеру. Слід, зазначити, що для української культури зоонім "мавна"

не є звичним, тому при перекладі слід перекладати, або за допомогою опису значення фразеологізму або підбираючи фразеологічну одиницю, яка має схоже значення.

3.2.4. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом пташка 鸟

Зоонім "пташка" зазвичай має позитивну конотацію в китайській та українській культурах, але можуть і траплятися фразеологічні одиниці, які несуть негативне значення (Бунакова, 2015, с.59).

Розглянемо наступні приклади.

笨鸟先飞

bèn niǎo xiān fēi

незграбна пташка вилітає заздалегідь; образно надолужувати старанністю недолік здібностей; менш талановитий докладає більше зусиль; повільний починає раніше

看得见的时候我都在田里，到了天黑，只要有月光，我还要下地。庄稼得赶上季节，错过一个季节就全错过啦。到那时别说是养活一家人，就是龙二的租粮也交不起。俗话说笨鸟先飞，我还得笨鸟多飞。

Я був у полі, коли міг це побачити. Коли стемніє, поки є місячне світло, я повинен йти обробляти землю. Сезонні робітники повинні вкластися в термін посіву. Якщо ви пропустите сезон, ви пропустите все. У той час, не кажучи вже про годування сім'ї, навіть орендна плата не можемо заплатити. Як говориться, дурні птахи злітають першими, а я мушу працювати більше.

Для перекладу на українську мову ми можемо дібрати наступні відповідники:

Трудитися в поті чола

Витрачати порох.

Аж іскри летять.

Розглянемо також такий приклад функціонування фразеологічної одиниці з компонентом-зоонімом пташка:

穷鸟入怀 у безвиходному положенні пташка залізає людині за пазуху (утопаючий чіпляється за соломинку)

Qióng niǎo rù huái

穷鸟入怀，仁人所悯，况死士归我。

У безвихідному становищі, благородна людина сумує, безстрашний герой повертається додому.

На українську мову дану фразеологічну одиницю можна передати такими відповідниками як:

Хоч вовком вий

Притиснути достіни

Хоч сядь і плач

Сісти на мілину

Хоч з моста та в воду.

Тож, виходячи з розглянутих нами фразеологічних одиниць можна сказати, що здебільшого зоонім "птаха" має позитивне або нейтральне забарвлення. Проте, деколи всетаки трапляються фразеологічні одиниці з негативною конотацією. Зоонім "птаха" входить до групи з низькою активністю при утворенні фразеологічних одиниць.

3.2.5. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом вовк 狼

Люди, як правило, під символом "вовк" розуміють хитру і злісну істоту. Найбільш очевидною характеристикою природи вовків є жорстокість вовчої натури, яка проявляється в боротьбі з супротивником. Окрім цього, вовк також асоціюється з людиною, яка веде нечесний спосіб життя, шахраєм (Барчукова, 2015, с.71).

Це відображено в фразеологічній одиниці, представленій нижче:

狼心狗肺

lángxīn gǒufèi

вовче серце і собачі легені: образно жорстокий, лютий, безсовісний; лиходій.

王秋赦听秦书田话里有话，就拳头在桌上一擂，站了起来，“无耻下流的东西！你这个右派加流氓，反革命加恶棍的双料货！给老子跪下！给老子跪下！我今天才算看清了你的狼心狗肺！呸！跪下！你敢不跪下？

Коли Ван Цюшен почув щось із слів Цинь Шутяна, він вдарив кулаками по столу і підвівся: "Безсоромна і непристойна штука! Ти правий і гангстер, контрреволюціонер і лиходій! Стань на коліна до Лао-Цзи! На коліна до Лао-Цзи! Я сьогодні помітив який ти безсоромник. Тільки тоді я можу побачити твоїх вовків! Стань на коліна! Як ти смієш послухатися? "

Тут ми бачимо, що цю фразеологічну одиницю хрпктеризує людину з негативної сторони. Проте, в фразеологізмі також можна помітити й зоонім 狗 – собака, який має більш позитивну характеристику. Собака більш шанована ніж вовк. Тому, тут спостерігається порівняння людських характеристик. Зазвичай багато фразеологічних одиниць з компонентом

зоонімом містять зооніми, які мають діаметрально протилежну характеристику.

В українській культурі вовк також має негативну характеристику. Тому, для фразеологічної одиниці 狼心狗肺 можна дібрати такий відповідник як "вовк в овечій шкурі", який також має негативне значення та характеризує людину як шахрая.

Про хитру та злісну натуру вовка також свідчать наступні одиниці: вовк вівці не товариш. Проте в українській мові фразеологічні одиниці з компонентом вовк також можуть позначати й розумові здібності людини, а не тільки позначати її на натуру. Так, фразеологізм "як вовк на зорях" позначає людину нерозумну, а от вислів "старий вовк" характеризує людину як розумну та досвідчену.

3.2.6.фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом змія 蛇

龙蛇混杂

lóngshéhùnzá

змішання драконів і змій (обр. різношерстне, змішане суспільство)

李国香和王秋赦向公安员反映，莫看芙蓉镇地方小，人口不多，但圩场集市，水路旱路，过往人等鱼目混珠，龙蛇混杂。就是本镇大队戴了帽、标了号的地、富、坏、右分子，也有二十几个；出身成分不纯、社会关系复杂、不戴帽的内专对象及其亲属于女，就更不止这个数。

Лі Госян і Ван Цюше сказали співробітникам поліції, що Сарембан – це містечко з невеликим населенням, але на ринку, водних та сухопутних шляхах, проїжджі люди підсовують фальшивий товар у різношерстному суспільству. Це по суті більше двох десятків членів міської бригади, які

носять шапки, багаті, контрреволюціонери, злодії та "праві"; люди з поганим соціальним статусом, заплутаними соціальними стосунками та ті, які ненавидять своїх коханих та родичів по жіночій лінії. Їх навіть більше ніж людей перерахованих вище.

Як ми бачимо, у даній фразеологічній одиниці містяться два протилежні за конотацією зооніми: 蛇 – змія та 龙 – дракон. Змія та Дракон дуже сильно відрізняються за своїми символічними культурними значеннями. Змія, має негарну славу, протиставляється дракону, який символізує велич та благородство та є символом імператорської влади.

Зоонім "змія" має конотацію зловіщості та таємничості, оскільки не залишає за собою жодних слідів. З іншого боку, "змія" в китайській культурі також має значення удачі, влади, а також мудрості. В українській культурі зоонім змія має негативне значення, яке відображається в низці фразеологічних одиниць, серед яких такі як: пригріти змію коло серця, підколодна змія (Гаврилюк, 2015, с. 39).

В українській мові до фразеологічної одиниці 龙蛇混杂 можна дібрати такий відповідник як: різні вагові категорії – люди різного походження.

Розглянемо також інший фразеологізм

蛇吞象 (人心不足蛇吞象)

shétūnxiàng

rén xīn bù zú shé tūn xiàng

людина, чиє серце не сповнене задоволення, подібний до змії, яка намагається проковтнути слона – про дуже жадібний людину; вживається також у значенні неможливого підприємства, неймовірної справи.

三面红旗、集体经济，纵使有个芝麻绿豆、鸡毛蒜皮的毛病、缺点，你们也不应发牢骚、泄怨气。不要这山望着那山高，端着粗碗想细碗，吃了糠粳想细粮，人心不足蛇吞象。所以忆苦思甜是件法宝

Червоні полотна, колективістська економіка, навіть якщо є якісь незначні, не варті уваги огріхи, недоліки, то вам не слід жалітися та обурюватися. Добре там, де нас не має, тому ставляти на стіл піалу з посівним, а не думайте про лущений рис. Не потрібно їсти висівки, а мріяти про хліб. Краще синиця в руках, ніж журавель в небі. Тому, згадувати про горе в минулому та думати про щастя в майбутньому – одна з трьох принципів буддистського вчення.

Як ми бачимо, в даній фразеологічній одиниці подається порівняння за фізичними даними змії –蛇 та слона –象. На основі протиставлення фізичних параметрів цих тварин підкреслюється неможливість певної дії, оскільки, звичайно, змія не може проковтнути слона. Головна фенотипічна ознака слона – його розмір – метафорично трансформується в свого роду девайс для опису особистісних характеристик людини або якихось грандіозних справ.

Слід відзначити, що насамперед "змія" також може позначати в китайській культурі багатство, а слон в свою чергу також позначає процвітання. Тому, можливо, що паралель також проводиться в сфері матеріальних ресурсів.

В українській мові є декілька гарних відповідників для цієї фразеологічної одиниці. Насамперед, це фразеологізм "журавель у небі", який є частиною виразу "краще мати синицю в руках, ніж журавля в небі". Цей вираз позначає неможливу мрію, або щось цінне, значне.

Цікаво, що в українській культурі замість зоонімів "слон" та "змія" використовуються птахи – відповідно журавель та синиця, що вказує на те, що ці тварини більш звичні для нас.

Також, до даної китайської фразеологічної одиниці можна дібрати такі відповідники як: "спуститися з небес" та "чекати манни небесної". В цих двох фразеологічних одиницях спільним є згадування "неба". Це фразеологізми мають біблійне коріння, і це вказує на те, що в нашій культурі на відміну, від китайської сильний вплив має релігія. Оскільки, небо має конотацію чогось недоступного, то, що ніколи не станеться.

Отже, зоонім "змія" – 蛇, може використовуватися як в для позначення людських рис, так і в фразеологічних одиницях, які позначають певні явища.

3.2.7 фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом павук 蜘蛛

蛛丝马迹

zhūsī mǎjì

букв. нитка павутини (яка веде до житла павука) і сліди копит коня (або цвіркуна), обр. ключ до розгадки, слід, зачіпка, навідні дані

后来实在没有别的线索，女经理又给公安员出了主意：通过各级党团组织，出政治题目，发动群众写文章谈对三面红旗的认识，让全镇凡是有点文墨的人，都写出一纸手迹来查对。真是用心良苦，兴师动众。结果还是没有查到什么蛛丝马迹。

Пізніше іншого ключа до вирішення питання насправді не було, і завідувача знову дала ідею співробітникам поліції: видвинути ідею через партійні та комсомольські організації всіх рівнів, підняти політичні питання, мобілізувати маси, писати статті про диспути для розуміння "трьох червоних прапорів", щоб усі люди в місті, котрі хоч трохи знають грамоту, могли писати це власною рукою та звірити. Народні маси дійсно добровільно

мобілізували для цього. Але як результат, жодних ключів до розгадки не було знайдено.

До даної фразеологічної одиниці можна дібрати такі відповідники як:

– Нитка Аріадни – фразеологізм, який прийшов до нас з грецької міфології.

– Провідна нитка – те, що дає нам правильний напрямок, дає змогу знайти правильний шлях.

Слід зазначити, що павутиння в нашій культурі передається відповідником нитка, що позначає їх схожість.

3.2.8. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом риба 鱼

Риба здавна асоціюється у китайців з багатством і достатком. Зазвичай цю тварину наділяють виключно позитивною характеристикою. Але зустрічаються також негативні приклади характеристики зооніму риба (Глазунова, 200, с.46). Прикладом такої характеристики може бути наступна фразеологічна одиниця:

鱼龙混杂

yúlóng hùnzá

Перемішалися риби і дракони .Обр. в значенні: строката суміш, різноманітні, всілякі; трапляються всякі люди, трапляються сумнівні особистості)

究竟是谁个告的?当日赶圩的人鱼龙混杂, 什么阶级成分、社会关系的没有?难以一一查实。根据当时政府办事的一般手续, 人民群众告到省里的

状子，必定批转地区，地区再又批转县里，县里批转公社，都落到了李国香的手里。

Вкінці-кінців хто повідомив про це? Ті люди, які прийшли на базар були дізними, була неоднозначною. Якого класу та які соціальні стосунки вони мали? Важко перевірити. Відповідно до загальних процедур уряду того часу, скарги, подані жителями провінції, повинні бути передані району, а потім передані округу, а уїзд передає їх комуні, і всі вони потрапили в руки Лі Госяня.

З уривку ми бачимо, що порівнюють різних людей з різним соціальним статусом. Дракон –龙 відповідно позначає людей благородних, а риба –鱼– людей, які мають нижчий соціальний статус.

В українській мові можна дібрати наступні відповідники: "плутати грішне з праведним"; "перемішалось між собою добре і погане".

Також, зоонім риба – 鱼 може позначати особливості зовнішності. Розглянемо наступний приклад:

鱼尾细纹

yúwěi xìwén

тонкі зморшки, що йдуть від куточків очей, рота

她发觉自己老多了，额角、眼角、嘴角都爬上了鱼尾细纹……但整个脸盘的大样子没变。头发还青黝，又厚又软。眼睛还又大又亮，两颊也还丰润。

Вона помітила, що дуже постаріла. В на лобі, в кутках очей та рота пішли "гусячі лапки". Але весь контур обличчя не змінився. Волосся ще синяво-чорне, густе та м'яке. Очі ще світяться, а щоки – пишні.

Слід звернути увагу на те, що на відміну від китайців, які порівнюють зморшки з риб'ячими хвостами – 鱼尾, українці в свою чергу порівнюють їх з лапками домашніх птахів – "гусячими лапками". Порівняно з попередньою фразеологічною одиницею вислів 鱼尾细纹 має нейтральну конотацію.

Негативну конотація має також наступна фразеологічна одиниця з компонентом-зоонімом:

鱼目混珠

yú mù hùn zhū

видавати риб'яче око за перлину – образно в значенні видавати фальшиве за справжнє, підсовувати фальшивку, всучити підробку, підроблений, фальшивий товар, підробка.

李国香和王秋赦向公安员反映，莫看芙蓉镇地方小，人口不多，但圩场集市，水路旱路，过往人等鱼目混珠，龙蛇混杂。

Лі Госян і Ван Цюше сказали співробітникам поліції, що Сарембан – це містечко з невеликим населенням, але на ринку, водних та сухопутних шляхах, проїжджі люди підсовують фальшивий товар у різношерстому суспільству.

Липовий товар

3.2.9. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом собака 狗

У китайській культурі зоонім "собака" 狗 здавна має подвійну характеристику. З одного боку китайці завжди відмічали вірність собаки як одну з найкращих її рис, але з іншого – у цієї тварини також є негативні характеристики, якими наділяють людину. До цих характеристик можна

віднести злість, агресивність, відсутність власної думки та навіть дурність. Собака також може бути прикладом низького соціального рівня, злиденного існування (Гаврилюк, 2012, с.27).

Таку характеристику яскраво відображає наступна фразеологічна одиниця з компонентом-зонімом собака.

偷鸡摸狗

tōujī mōgǒu

красти курей і шукати собак а) красти все підряд; б) вести безчесний спосіб життя; займатися нишком любовними справами

нечистий на руку, той хто займатися дрібною крадіжкою

我问他是谁把他打成这样的？他手指挖着裤管上的泥巴，愤怒地告诉我他是不孝的儿子，当我再问为何打他时，他支支吾吾说不清楚了，我就立刻知道他准是对儿媳干了偷鸡摸狗的勾当。

Я спитав хто це тебе так побив? Він пальцем зцарапав комок глини з штанини, та гнівно сказав, я – твій неслухняний син. Я знову його спитав хто його так побив. Він ухиляючись від відповіді, насилу пояснив. Я зразу зрозумів, що він був нечистим на руку по відношенню до невістки.

Можна помітити, що основне семантичне ядро 狗 доповнюють дієслова 偷 та 摸 – красти та шукати. Саме вони створюють негативний відтінок фразеологічної одиниці.

На українську мову цей фразеологізм можна передати такими відповідником як бути нечесним на руку,

Якщо брати інше значення цієї фразеологічної одиниці – зраджувати, то можна дібрати такі відповідники як наставляти роги, стрибати в гречку, стрибати через пліт.

Розглянемо іншу фразеологічну одиницю з компонентом-зоонімом собака.

狗胆包天

gǒudǎn-bāotiān

Зухвало творити беззаконня; не знати упину в нахабства; бути незвично зухвалим.

一个月后，秦书田、胡玉音被传到了公社。开初，他们以为是通知他们去办理婚姻登记手续。只是秦书田有些经验，多了个心眼，用一个粗布口袋装了两套换洗衣服。

“秦书田!你这个铁帽石派狗胆包天，干下了好事!”

Через місяць новини про Цинь Шутянь і Ху Юїнь дійшли до комуни. Спочатку вони думали, що треба пройти процедуру реєстрації шлюбу. Просто Цинь Шутян мав певний досвід і був прозорливим та розумним: він взяв два комплекти одягу в сумці з грубої тканини, щоб перевдягнутися.

"Цинь Шутянь! Ти, сміливця руху залізних шоломів , щоб зробити хорошу роботу!"

На прикладі даного уривку можна побачити, що він також може використовуватися в позитивному контексті, хоча початкове його зачення негативне.

В українській мові можна дібрати наступні відповідники до даного фразеологізму з позитивною конотацією.: душа (губа) не з лопуцька, море по коліно. Якщо брати увагу негативну конотацію цього фразеологізму, то можна виокремити такі відповідники як: величається як свиня в дощ, пусти свиню під стіл, а вона лізе за стіл.

На відміну від китайської культури, якій нахабну людину репрезентує зоонім-собака, в українській мові для передачі цієї конотації здебільшого використовується зоонім "свиня".

Отже, фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом собака 狗 в більшості випадків несуть в собі негативну конотацію. Проте, конотація може змінюватися в залежності від контексту. За активністю творення фразеологічних одиниць, зоонім собака – 狗, посідає місце серед фразеологізмів-зоонімів з середнім ступенем активності.

3.2.10. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом кінь 马

Кінь для китайців – символ завзятості, працелюбства, а також швидкості. У китайській мові зоонім кінь входить до складу великої кількості китайських слів (Вишнева, 2007, с.51).

Розглянемо наступну фразеологічну одиницю з компонентом-зоонімом кінь.

骑马找马

qímǎ zhǎomǎ

1) сидячи на одному коні, виглядати іншого (зберігаючи за собою старе місце, шукати кращого)

2) сидячи верхи на коні, шукатиму далі того ж коня

他自管小心他的，东家并不因此就不辞他；不定是三两个月，还是十天八天，吹了！他得另去找事。自然，他得一边儿找事，还得一边儿拉散座；骑马找马，他不能闲起来。在这种时节，他常常闹错儿。他还强打着精神，不专为混一天的嚼谷，而且要继续着积储买车的钱。

Він подбав про нього, і хазяїн через це його не відпустив; це може бути три-два місяці, або десять днів і вісім днів! Він повинен знайти щось інше. Звичайно, йому доводилося шукати роботу, в той час як він працює; він не міг марнувати час. Зараз він часто допускає помилки. Він досі наполегливо працює непросто для того, щоб було щось поїсти, а продовжує накопичувати гроші, щоб купити машину.

В цьому уривку можна побачити, що зоонім кінь символізує працелюбність. А також прагнення до кращого – людина хоче зайти кращу роботу, щоб мати гроші не тільки гроші на їжу, але й для того, щоб мати щось більше за це.

Якщо розглядати фразеологічну одиницю 骑马找马 в контексті "шукати кращого, то можна дібрати наступні фразеологічні відповідники в українській мові:

Риба шукає де глибше, а людина – де краще.

Розглянемо наступну фразеологічну одиницю.

兵荒马乱

bīng huāng mǎ luàn

Перекладається як сум'яття, хвилювання, смута, буремний.

说真的，小伙子；倒退三十年，这值三个大宝；现在的年头，又搭上兵荒马乱，我—你还是到别处吃喝吆喝去吧！

Чесно кажучи, юначе, тридцять років тому, це коштувало дорогого; у нинішні роки нас знову охопила смута, вам слід поїхати кудись де є ще що їсти та пити!

До цього фразеологізму можна дібрати такі відповідники як: скуштувати ківш лиха, випити добру повну, скуштувати гіркої.

Якщо використовувати цей фразеологізм в контексті хаос, сум'яття в певному місці, то доречно буде перекладати цю фразеологічну одиницю на українську мову вавилонське стовпотворіння. luotuo

Розглянемо наступний фразеологізм з компонентом-зоонімом кінь.

走马观花

zǒumǎ guānhuā

Перекладається ця фраологічна одиниця як галопом по Європах, мигцем, досл. ∴ милуватися квітами на скаку.

至于走马观花地涉猎十八、十九世纪的西方文学，沉迷流连于屠格涅夫、列夫·托尔斯泰、梅里美、巴尔扎克、乔治·桑等等巨匠所创造的艺术世界、人物画廊，则是中学毕业以后的事了。

Якщо мигцем охоплювати західної літератури XVIII-XIX століть, то я одержимий мистецьким світом, створеним Тургенєвим, Львом Толстим, Мерімою, Бальзаком, Джорджем Сендом та іншими великими майстрами. Галерея жанрового живопису, це трапилося після закінчення середньої школи.

На українську мову цю фразеологічну одиницю можна перекласти як замить, краєм ока. Також можна скористуватися таким відповідником як галопом по Європах.

3.2.11. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом віл 牛

Вивчаючи китайські фразеологізми з зоонімічним компонентом, можна зробити висновок, що до окремої тварини у китайців певне відношення. Корова (але не бик) для них – доброзична, покірна, старанна, корисна. Бик у

китайських фразеологізмах символізує настирливість і впертість, та тяжку працю. Це носить дещо негативний відтінок, на відміну від образу бика або вола в українській культурі (Бородина, 215, с.23).

Розглянемо наступниу фразеологічну одиницю.

目无全牛 mù wú quán niú – дивитися на бика (вола) не тільки як на єдине ціле.

Витоки цієї фразеологічної одиниці знаходяться в притчі Чжуан-ци про м'ясника, який наскільки став майстром своєї справи, що навіть не затуплював ножа, коли розділював тушу.

近十年来,我这个普通焊工,不敢说目无全牛,但凡电焊上的活,没有能难住我的。

За останні десять років я, звичайний зварювальник, не наважуюсь сказати, що я майстер своєї справи, але ніхто не може стримати мене, коли я працюю в електрозварюванні.

В цьому уривку ми бачимо, що фразеологічна одиниця використовується з позитивною конотацією, оскільки важка старанна праця цінувалася комуністичною партією.

В українській мові можна дібрати такий наступні відповідники: мати золоті руки, майстер своєї справи.

Розглянемо також іншу фразеологічну одиницю з компонентом-зоонімом:

灵宝道人听了这话更是气冲斗牛:"你是何身份?不过是我师兄元始天尊的一个记名弟子罢了,竟敢拿我师父来压我等!"

Даоський монах ще більше розлютився, коли почув це: "Хто ти такий? Просто учень мого брата-наставника Юаньші Тяньцунь, ти наскільки осмілів, що прийшов до батька-наставника, щоб притіснити мене!"

В цьому уривку ми бачимо, що дана фразеологічна одиниця використовується для характеристики поведінки людини – відбувається порівняння поведінки розлюченої людини з поведінкою бика. Тому, можна сказати, що дана фразеологічна одиниця в цьому випадку несе суто негативне значення.

В українській культурі також можна знайти схоже порівняння для передачі агресивної поведінки людини на основі проведення паралелі з поведінкою тварини – розлючений як бик.

3.2.12 фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом курка 鸡

Курка займає важливе місце в селянському господарстві, тому най-

Назва цього птаха часто зустрічається в ідіомах української і китайського мов. У китайській культурі кури символізують успіх, щастя і процвітання, але, з іншого боку, кури також висловлюють негативні образи, такі як посередність, ревності (Ван, 2009, с.84).

Розглянемо наступний приклад фразеологічної одиниці:

发展经济是正确的。但是我仍然认为以牺牲环境为代价来发展经济无异于杀鸡取卵。

Економічний розвиток доцільний. Але я все ще думаю, що розвиток економіки за рахунок довкілля це ніби далі свого носа не бачити.

杀鸡取卵 shā jī qǔ luǎn – вбивати курку, щоб дістати яйце, думати тільки про сьогоднішню вигоду.

Ця фразеологічна одиниця позначає недалекоглядність людини.

Фразеологічну мову можна перекласти на українську мову як "Не бачити далі свого носа", оскільки ми не можемо підібрати фразеологічну одиницю із зоонімічним компонентом "курка", який має таку ж конотацію.

Можна помітити, що ця фразеологічна одиниця має негативну конотацію та позначає риси характеру людини.

Розглянемо інший приклад вживання фразеологічної одиниці з компонентом зоонімом:

走在这衰落的渔村中，不是鸡皮鹤发的老者，就是垂髫天真的稚子，难得看到一位年轻人。

Прогулюючись цим занепадаючим рибальським селищем, можна помітити що тут є або дужі страці, або діти. Рідко можна побачити молоду людину.

鹤发鸡皮 jī pí hè fǎ — пір'я журавля, шкіра курки, використовується для позначення людини похилого віку.

Сивина людини порівнюється з кольором пір'я журавля, а стан шкіри курки з шкірою старої людини. Можна помітити, що дана фразеологічна одиниця відноситься до тих, які використовуються для передачі зовнішнього вигляду людини. За відтінком конотації фразеологічна одиниця є нейтральною, оскільки за допомогою неї мовець не дає оціночного значення зовнішності, а просто констатує факт.

Перекладі на українську мову можна підібрати на наступні відповідники:

Сива голова

Якщо фразеологічна одиниця використовується у зневажливому контексті, то можна знайти наступні відповідники:

Старе луб'я, стара торба, стара перечниця.

Тож, можна помітити, що в українській мові на відміну від китайської частіше використовують фразеологічні одиниці з предметним компонентом або частиною тіла для позначення людини похилого віку, аніж ком нонети-зооніми.

3.2.13. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом кішка 猫

Коти і кішки майже повсюдно символізують хитромудрість, здатність до перевтілення, ясновидіння, кмітливість, уважність, чуттєву красу, жіночу злість. Крім того, кішка вважалася священною твариною і розглядалася в якості покровителя шовківництва, захисницею будинку від злих сил. Китайці обожнювали кішок. В їх честь влаштовували пишні святкування і театралізовані дійства. Тому не випадково втрата домашнього kota сприймалася як ознака нещастя (Гаврилюк, 2012, с.34).

Але, що дивно, в китайській фразеології образ кішки рідко буває позитивним. Така подвійність, на нашу думку, йде від реального характеру тварини. Кішка хитра, розумна, знає, як їй краще вийти з тієї чи іншої ситуації, її дії добре обмірковані. Всі ці якості кішки зближують її з лисицею. З одного боку, кішку вважають берегинею достатку, символом родючості і довголіття, чиє зображення вважалось приносить щастя, а з іншого боку, кішка в уявленнях давніх китайців пов'язана з іншим світом, зі світом мертвих, має злими силами і здатністю приймати будь-які форми, спілкуватися з духами. (Бунакова, 2015, с.95)

但是如果在梦中，猫和老鼠很亲热，所谓猫鼠同眠，则不是一件好事。

Але якщо уві сні кіт і миша дуже дружні, так звані відносини "рука руку миє", – це не дуже добре.

猫鼠同眠 māoshǔtóngmián (猫鼠同乳 mǎo shǔ tóng rǔ)

В даному уривку ми бачимо, що фразеологічна одиниця наведена вище дійсно має негативну конотацію. Зооніми "Кіт" та "Миша" символізують спільників якійсь нечесній справі. Тому, на українську мову ми можемо перекласти цей фразеологізм як "рука руку миє". Зоонім "Кіт" в українській культурі сприймається в позитивному ключі, тому підібрати повний відповідник із збереженням компоненту-зооніму для перекладу на українську мову. Натомість, славу нечесних тварин мають зооніми "Лисиця", "Вовк".

Розглянемо наступну фразеологічну одиницю:

别猫哭老鼠，假装高富帅，其实你就是一屌丝。

Не треба лити крокодилячі слози і прикидайся багатим і красивим, ти насправді невдаха.

别猫哭老鼠 – лити крокодилячі слъози.

Лицемірно та нещиро співчувати комусь.

Вищезазначений фразеологізм також має негативну конотацію та чк і попередній символізує негативні риси характеру людини. Можна помітити, що для передання негативної конотації в парі знову використовуються зооніми "Щур" та "Кіт". Тому, виходячи з вище наведених прикладів можна сказати, що ця пара тварин в китайській культурі має суто негативне значення.

При перекладі цієї фразеологічної одиниці компонентом-зоонімом ми також не можемо підібрати ФО з такою парою зо онімів, тому змушені

підібрати фразеологічну одиницю з іншим зоонімом, щоб передати конотацію фразеологічної одиниці.

3.2.14. фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом дракон 龙

Дракон займає почесне місце і символізує багатство і могутність. Стародавні китайці, як і інші народи, намагалися за допомогою міфів пояснити навколишній світ, витлумачити явища природи. Дракон в китайській міфології і культурі – символ доброго початку ян асоціюється зі стихією води (Казакова, 2018, с.39).

Як відомо, протягом століть дракон був символом імператора.

Проводилась аналогія між драконом, що піднімається з землі до небес, і государем, сином Неба, хто стоїть вище всіх людей. Люди вірили у всемогутність дракона і цим марновірством користувалися правителі Китаю. Прагнучи вселити в підданих трепет і забобонний страх, вони стали приписувати собі якості цього міфічного чудовиська.

Розглянемо такий приклад вживання фразеологічної одиниці з компонентом-зоонімом:

飞龙在天 fēilóngzàitiān

Дракон, який летить в небі (обр. Поява мудрого владика)

潜龙勿用，可是也终要飞龙在天的。”看着郭剑消失的身影，老玉工低声自语了起来。

Людина, яка здатна чекати застане прихід мудрого імператора. "Дивлячись на зникаючу фігуру Го Цзяня, старий гравіювальник прошепотів собі."

Оскільки для китайської культури зоонім "дракон" та конотація, яку він виражає не є типовою, ми не можемо дібрати фразеологічну одиницю, яка б відобразила всю конотацію, яку має дана ФО. Тому, доцільним є перекласти вищеописану фразеологічну одиницю як "прихід мудрого імператора або владики".

Розглянемо наступну фразеологічну одиницю:

一龙一猪 yī lóng yī zhū – один дракон, одна свиня – люди, які мають різні здібності.

两家各生子，提孩巧相如。……三十骨胳成，乃一龙一猪。

Дві сім'ї мають синів, які вправні. 30 божеств, а коли вони подорослішали, то здібності їх стали різними.

В даному уривку ми бачимо як дана фразеологічна одиниця має суто оцінювальний характер та залежно від контексту може набувати позитивно чи негативно конотації. В вище поданому прикладі конотація є негативною, оскільки можна помітити як порівнюються зооніми "дракон" та свиня". Зазвичай дракон був дуже шанованим та мав благородну славу. Чого не можна сказати про свиню. Тому, проводячи паралель з аніمالістичним компонентом та психологічними та фізичними особливостями людини, можна зазначити, що людина, яка порівнюється з драконом – має надзвичайні здібності, або шляхетне походження. А людина, яка порівнюється із свинею – низький соціальний статус та не є обдарованою.

Тому, зоонім "дракон" 龙 зазвичай використовується для позначення шляхетного походження людини, а також для розумної та мудрої людини. Цей зоонім зазвичай має позитивну конотацію, але в сукупності з іншими периферійними елементами фразеологічної одиниці може змінювати власний відтінок (Казакова, 2018, с.47).

Висновок до розділу 3

Тож, зооніми це – назви тварин – один з тематичних пластів лексики, який широко використовується в цілях переації певних значень, таких як риси характеру людини, поведінка, психічні та соціальні особливості в фразеології української та китайської мов.

Зооніми широко використовуються у фразеології завдяки тому, що володіють багатим набором сем, що дозволяють переносити властивості тварин для характеристики людини. Зазвичай виділяють семантичне ядро, яке є основним компонентом-зоонімом та периферійні елементи, які формують значення фразеологічної одиниці.

Таким чином, українські і китайські фразеологізми з компонентом-зоонімом мають свою специфіку, яка визначена культурою і національним менталітетом. При перекладі фразеологізма на іншу мову слід враховувати сумісність культурних смислів, зашифрованих в них.

В українській і китайській мовах існує багато фразеологізмів з назвами тварин. Однак, вони значно відрізняються один від одного за смислом. Тут відбивається різниця культурних конотацій між двома народами, що склалася завдяки різним природнім умовам, культурі, традиціям та менталітету.

Під час аналізу фразеологічних одиниць було виділено наступні групи:

-Концептуальне значення, відповідне аналогічному культурному значенню;

Українська та китайську мови відносять до абсолютно різних мовних систем. Але в культурному контекст є дещо спільне. Тому, в українській і китайській мовах існують аналогічні конотації фразеологічних одиниць.

Фразеологізми, які мають одні і ті ж форми і значення, можна перевести буквально. Однак такі збіги зустрічаються рідко.

- Концептуальне значення відповідає, а культурне значення пропущено. Так, Україна та Китай мають різну культуру, деякі тварини наділені певними особливостями, які відсутні в іншій мові і не мають даного символічного значення.

- Образи тварин, що володіють смисловими конотаціями, пов'язані з рисами характеру людини, властивими тільки для китайської або тільки української мов. Такі фразеологізми ми можемо повністю перенести в іншу мову. І, таким чином, не тільки зберегти живий образ, але і збагатити словниковий запас своєї мови.

- Відповідне концептуальне значення, але протилежне культурне значення. При перекладі таких фразеологізмів, які ми переносимо в іншу мову, треба додавати їх значення, щоб не вводити читача в оману.

- Різне концептуальне значення, але культурне значення відповідне. У українській та і китайській мовх є безліч фразеологізмів, які використовують відмінності тварин, для позначення ідентичного культурного значення.

Тож, українські і китайські фразеологізми з компонентом-зоонімом мають свою специфіку, яка визначена культурою і національним менталітетом. При перекладі фразеологізма на іншу мову слід враховувати сумісність культурних смислів, закарбованих в них.

Чим більше зазвичай для носіїв мови є тварина її назва, тим більше фразеологізмів з цим зоонімом існує в мові та навпаки чим не типовішою є тварина для культури тим менше в ній існує фразеологічних одиниць з цим зоонімом.

Також, в українській та та китайській мовах більшість зоонімів, які утворюють фразеологізм, має негативну національно-культурну конотацію.

Іноді навіть даний народ вважає ці зооніми позитивними, але після того, як вони входять до складу фразеологізмів, то набувають негативного значення.

ВИСНОВОК

У процесі виконання дипломної роботи її мета була досягнута: було систематизовано лексичні, семантичні, структурні та функціональні ознаки та типології ФО з компонентом-зоонімом у сучасних в китайській та українській мовах та зроблено їх детальний аналіз. В дипломній роботі було розглянуто функціонування ФО з компонентом-зоонімом у китайській мові, а також підібрано відповідники ФО з огляду на особливості, схожості та відмінності функціонування ФО в українській та китайській мовах. В першому розділі роботи було досліджено особливості, класифікацію, функціонування ФО з компонентом-зоонімом у китайській мові. У другому розділі було представлено теоретичні засади дослідження теми фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом, а у третьому розділі, відповідно, на основі інформації, опрацьованої у першому та другому розділах, було досліджено особливості ФО та підібрано відповідники, розроблено словник відповідників ФО двох мов та зроблено графік активності компонентів-зоонімів при утворенні фразеологічних одиниць. Також у роботі досягнуто завдань, які були поставлені в вступі даної дипломної роботи. Тож, у дипломній роботі розкриті наступні положення:

1. Розглянуто теоретичні питання сучасної лінгвокультурології та фразеології та окреслено основні положення дослідження фразеологізмів в українській та китайській мовах. Також, було зазначено особливості класифікації фразеологічних одиниць в китайській мові;
2. Було уточнено поняття зоонім та подано різні формулювання цього поняття вченими;
3. Сформульовано положення для вибірки фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом на основі творів китайських письменників. Для формулювання положення було використано різні методи дослідження, які було зазначено в другому розділі даної роботи;

4. Досліджено та зроблено опис семантичних особливостей фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом в китайській та українській мовах ;
5. Окреслено лексичні аспекти ФО та розроблено класифікацію ФО з компонентом-зоонімом;
6. Проведено типологічний аналіз і виявлено етнокультурну специфіку представлених в збірній вибірці фразеологічних одиниць в китайській та українській мовах. Під час проведення даного аналізу було виявлено, що інколи культурні контакції зоонімів можуть кардинально відрізнятись, оскільки це пов'язано з культурним аспектом певного народу. Також, було з'ясовано, що певні зооніми можуть бути відсутніми в культурі дискурсі певного народу, що також завдає труднощів при перекладі фразеологічної одиниці з компонентом-зоонімом на іншу мову;
7. Також було зазначено функції ФО в мові. Зазвичай фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом використовують для позначення певних психічних чи фізичних особливостей людини на основі перенесення властивостей тварин на людину. Проте, зазвичай для китайської мови характерне частіше вживання ФО в мові ніж для української мови;
8. Окреслено схожість та відмінність у вживанні ФО у двох мовах. Виявлено те, що ФО з компонентом зоонімом зазвичай складаються 4 ієрогліфів, але також це може фразеологічні одиниці можуть також містити іншу кількість компонентів. Зазвичай ФО мають ядро, яке і є зоонімом та інші компоненти, які саме створюють конотацію фразеологічної одиниці;
9. Визначено відповідники фразеологічних одиниць з компонентом-зоонімом у китайській та українській мовах. В ході опрацювання матеріалу, виявлено, що велика кількість фразеологічних одиниць має відповідники в українській мові, що значно полегшує переклад з китайської на українську мову. Але проблема перекладу існує з фразеологічними одиницями, які

належать до групи ФО в яких фігурують однакові зооніми, але з різним відтінком конотації або ФО які не мають відповідника в українській мові. Тому, переклад текстів, які містять частки цієї групи може бути проблематичним для перекладача.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алефиренко, Н. Ф. (2005). Спорные Проблемы Семантики (с. 236). М.: Гнозис.
2. Алефиренко, Н.Ф. (2010). Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка (р. 340). М.: Наука.
3. Бабкин, А. М. (1970). Русская фразеология, ее развитие и источники (р. 264). Л.: Либроком.
4. Вайнрайх, У. (1972). Одноязычие и многоязычие (6th ed., р. 60).
5. Войцехович, И.В. (2007). Практическая фразеология современного китайского языка (р. 509). М.: АСТ: Восток - Запад.
6. Виноградов, В.В. (1977). Основные понятия русской фразеологии как научной дисциплины. Труды юбилейной сессии ЛГУ (р. 60). Л.: ЛГУ.
7. Виноградов, В.В. (1977). Основные понятия русской фразеологии как научной дисциплины. Труды юбилейной сессии ЛГУ (р. 161). М.
8. Гальперин И. Р. (1992). Гносеологический аспект двуязычных словарей и проблемы контрастивной лексикографии (р. 506). М.: Наука.
9. Георгиева С.И. (2006). Познание культуры через фразеологию. Слово. Фраза. Текст. (р. 203). М.: Наука.
10. Горелов, В. И. (1979). Стилистика современного китайского языка. учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по специальности «Иностр.яз.» (р. 192). М.: Просвещение.
11. В. фон Гумбольдт. (2000). Избранные труды по языкознанию. (р. 400). М.: Прогресс.
12. Жуков В.П. (1978). Семантика фразеологических оборотов (р. 160). М.: Просвещение.

- 13.Иванова Е.В. (2011). Лексикология и фразеология современного английского языка. Учебное пособие для студентов учреждений высшего профессионального образования. (р. 252). СПб.: Академия.
- 14.Карасик В. И. (2001). Лингвокультурный концепт как единица исследования. Методологические проблемы когнитивной лингвистики (р. 80). Воронеж: Изд. Воронеж. Гос. ун-та.
- 15.Комлев Н. Г. (1969). Компоненты содержательной структуры слова (р. 197). М.: Изд-во. Московского университета.
- 16.Кроль Ю. Л. (1969). Опыт классификации и описания структуры пекинских поговорок сехоуэй. Жанры и стили литератур Китая и Кореи (р. 203). М.: Наука; ГРВЛ.
- 17.Кунин, А. В. (1970). Английская фразеология. (р. 344). М.: Высшая школа.
- 18.Огольцов В.М. (1978). Устойчивые сравнения в системе русской фразеологии (р. 159). Л.: ЛГУ.
- 19.Ма Гофань. (1959). Очерки по фразеологии (р. 51). Ляонин.
- 20.Малявин В. В. (2020). Китайская цивилизация (р. 632). М.: Апрель.
- 21.Маслова В.А. (2004). Когнитивная лингвистика (р. 255). М.: ТетраСистемс.
- 22.Матвеева Т.В. (2013). Экспрессивность русского слова (р. 173). Saarbrücken: Palmarium Academic Publishing.
- 23.Мелерович, А.М. (1979). Проблема семантического анализа фразеологических единиц современного русского языка (р. 79). Ярославль: Яросл. гос. пед. ин-т.
- 24.Ни Баоюань. (1989). Перефразирование чэньюев (1st ed., р. 160). М: Преподавание и исследование языка.
- 25.Пан Цзинь. (2008). Образ дракона в китайской литературе (р. 173). Ч: Чун Цинн.
- 26.Попов Р.Н. (1976). Фразеологизмы современного русского языка с архаичными значениями и формами слов. Учебное пособие для

- филологических специальностей педагогических институтов (р. 200).
М.: Высшая школа.
27. Рубинштейн, С.Л. (1997). Человек и мир (р. 191). М.: Наука.
28. Сидихменов В.Я. (2000). Китай: страницы прошлого (р. 464).
Смоленск: Русич.
29. Смит, Л.П. (1959). Фразеология английского языка (р. 208). М.:
Учпедгиз.
30. Степанов Ю.С. (1975). Основы общего языкознания (р. 2271). М.:
Просвещение.
31. Телия В.Н. (1996). Что такое фразеология? (р. 86). М.: Наука.
32. У Чжэнкунь, Ван Цин. (1983). Общие сведения о лексикологии
современного русского языка. (р. 281). Л: Народное издательство
Внутренней Монголии.
33. Уфимцева, А.А. (1986). Лексическое значение: Принцип
семиологического описания лексики (р. 240). М.: Наука.
34. Чжан Чжигун. (1993). Избранные труды (р. 383). М: Язык и
литература.
35. Федяева Н.Д. (2010). Нормы в пространстве языка (р. 211). М.:
Флинта.
36. Чепасова А.М. (1983). Семантические и грамматические свойства
фразеологизмов (р. 157). Челябинск: Изд-во Челяб. гос. пед. ин-та.
37. Чепасова, А.М. (2016). Избранные труды: в 2 т. Т. 2. Фразеология в
контексте современных лингвистических исследований (р. 211).
Челябинск: Юж. - Урал. Гос. гуман. - пед. ун-та.
38. Henninger-Voss M.J. (2002). Animals in Human Histories (р. 207). New
York: University of Rochester Press.
39. Whaley R., Antonelly G. (1983). The Birds and the Beasts-Woman as
Animal (pp. 219-229). Maledicta.
40. 闵祖传, 蔡晓慧. (2013). 英汉动物习语对比研究. 长春教育学院学报, 7.

41. 王惠. (2011). 有关动物的英汉习语所体现的文化内涵[J]. 青年文学家, 4, 20

Статті

1. Абдулаева, Ф. Э. (2015). Проявление эмотивности в семантике бионимов (на материале русского и китайского языков. Вестник НГУ: Лингвистика и международная коммуникация, 13(4), 43.
2. Бабута, М. Н., Лэй Лю, Тхи Хонг Бак, Лиен Нгуен. (2015). Образ дракона в культуре Китая и Вьетнама. Молодой Ученый, 15(90), 1140.
3. Барчукова, К. В, Пескова А. В., Подкидышева Е. И., Скромных В. Э. (2015). Фразеология в китайском языке. Молодой Ученый, 118(98), 517.
4. Болдырева О. Н., Линлу Ао, Сунь Жаньжань. (2020). Зодиакальные животные в китайских и русских идиомах. Вестник Приамурского Государственного Университета Им. Шолом-Алейхема, 2(39), 98.
5. Бородина, Е. С., Хафизова Л. И., Болсуновская Л. М., Суван-оол Е. С. (2015). Образ змеи сквозь призму китайских и русских фразеологизмов. Молодой Ученый, 9(89), 1352.
6. Бунакова Р.Ю. (2015). Образ кошки в китайской литературной традиции (на материале романа Лао Шэ "Записки о кошачьем городе). Приамурский Государственный Университет Им. Шолом-Алейхема, 5(1), 38.
7. Бусарова, К. О. (2012). Барьеры межкультурной коммуникации зоонимы-конфликтогены. Вестник НГУ, 6(2), 50.
8. Г. Ван. (2009). Пословицы как этнографический источник по традиционным китайским отношениям между родителями и детьми. Национальный Исследовательский Томский Государственный Университет, 2(3), 43.
9. Вэй Цзяньлююй. (2010). Птицы в русской и китайской языковой картине мира. Национальный Исследовательский Томский Политехнический Университет, 4(7), 20.

10. Вишневская, Г. М., Федорова Т. В. (2007). Особенности коннотации английских зооморфных фразеологизмов. Вестник УСПУ, 4(9), 83.
11. Гаврилюк М. А. (2012). Зооморфизмы китайского языка как средство аксиологической характеристики человека. Вестник Томского Государственного Педагогического Университета, 1(5), 48.
12. Гаврилюк М. А. (2015). Зооморфная метафора в русском и китайском языках: Межъязыковые универсалии и национальная специфика. Киберленинка, 4(9), 73.
13. Глазунова О. И. (2000). Логика метафорических преобразований. Вестник СПб, 5(3), 190.
14. Гэн Хайтянь. (2005). Этнолингвистические особенности менталитета китайского народа 13. Этнолингвистические особенности менталитета китайского народа. Дальневосточный Федеральный Университет, 1(5), 134.
15. Дай, С. (2018). Фразеологизмы с компонентом «фитонимы» в русском и китайском языках: сопоставительный аспект. Молодой Ученый, 23(209), 45 .
16. Донченко, А. В., Тагина Е. К. (2015). Национальная специфика фразеологических единиц китайского языка. Молодой Ученый, 10(90), 1391.
17. Казакова И. В. (2018). Образ дракона в китайской мифологии, фольклоре и других культурных пластах. София, 2(9), 34.
18. Корнева А. М. (2014). Фразеологизмы как отражение мировоззренческой и культурной разницы между востоком и западом: Россия, Запад, Восток: диалог культур. Изд-Во Том. Ун-Та, 5(10), 392.
19. Лавренюк, Е. В. (2017). Структурные и семантические особенности неологизмов современного китайского языка. Российский Гуманитарный Журнал, 6(2), 154.

20. Ли Сяндун. (2003). Языковые различия и их отражение в лексической семантике китайского и русского языков. Вопросы Филологии, 2(14), 34.
21. Михайлова Ю. Н., Чжао И. (2013). Культурные коннотации зоонимов в русской и китайской фразеологии. Известия Урфу. Гуманитарные Науки, 18(4), 181.
22. Минеева З.И. (2007). Лексико-семантическое словообразование личных существительных (по данным НКРЯ). Национальный Корпус Русского Языка и проблемы Гуманитарного Образования, 3(21), 257.
23. Минеева З.И. (2014). Функции русских зоотропов. Ученые Записки Орловского Гос. Ун-Та, 5(61), 250.
24. Мокиенко, В. М, Фонякова О. И. (1976). Способы называния в зоонимии. Ономастика Поволжья. Саранск, 1(21), 322.
25. Трофимова, С. М., Цзя Чанцзюань. (2014). Китайский дракон Лун (龍) как символ китайской традиционной культуры. Молодой Ученый, 10(114), 57.
26. Титова, О.А. (2011). Анализ культуроведческих подходов к обучению иностранным языкам. Научный Вестник Воронеж. Гос. Арх.-Строит. Ун-Та. Современные Лингвистические и Методико-Дидактические Исследования, 2(16), 128.
27. Тюкина Ю.А. (2014). Сопоставительное исследование китайских и русских фразеологизмов с компонентом «цвет» в системном и психолингвистическом аспектах. Алтайская Государственная Академия Образования Имени В.М. Шукшина, 3(16), 193.
28. Хамраев, Б. Д., Матризаева Ш. (2017). Семантическое поле зоонимов в русском языке (на материале словаря русского языка под редакцией С. И. Ожегова). Молодой Ученый, 19(153), 429.
29. Чепасова А.М. (2011). Фразеография – зеркало фразеологии. Проблемы истории, филологии, культуры, 3(33), 400.

30. Яо Пэнцы. (1995). Рассуждения о двойной реализации чэньюй. Изучение Стилистики, 1, (24), 85.
31. Саламатіна Я. О. (2016). Поняття цінності у філософсько-психологічному й лінгвістичному аспектах. Наукові Праці Чорноморського Державного Університету Імені Петра Могили Комплексу "Києво-Могилянська Академія". Серія: Філологія. Мовознавство, 266(278), 117.
Дисертації
32. Лаврова, О. В. (2009). Страноведческий компонент названий животных в аспекте межкультурной коммуникации. Российский гос. пед. ун-т им. А. А. Герцена
33. Яковлева Е. С. (2018). Особенности фразеологических единиц с компонентом-зоонимом (на материале китайского и английского языков). Белгородский государственный национальный исследовательский университет.
34. Чжао, Ч. (2012). Сравнительно-историческое и типологическое языковедение. Функционально-параметрическое описание фразеологизмов русского и китайского языков. Москва, Россия.
35. Шевченко О. М. (2013). Сучасне ділове китайське мовлення: фразеологічний аспект: автореф. дис ... / Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського.

Список довідникової літератури

1. Наукова думка. (1980). Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда (10th ed., p. 638). К.
2. Ужченко В.Д., Ужченко Д.В. (1998). УЗЗ Фразеологічний словник української мови (р. 224). К.: Освіта.
3. Подольская, Н. В., Ужченко Д.В. (1978). Словарь русской ономастической терминологии (р. 165). М.: Наука.

4. Ошанин И.М. (1983). (ред.). Большой китайско-русский словарь. В 4-х томах. (р. 1062). М.: Наука: <https://bkrs.info/slovo>

Список джерел ілюстративного характеру

1. <https://baike.baidu.com/item/熟语/96626?fr=aladdin>
2. <https://chengyu.qianp.com>
3. <https://www.51wendang.com/doc/191cb3aa3b2722cc7f9815b3/3>
4. <https://www.51wendang.com/doc/75753147d30a3c229cf61d71/2>
5. Гу Хуа, 1986. В Долине Лотосов. М.: Радуга, р.384.
<https://www.twirpx.com/file/2227153/>
6. Юй Хуа, 2014. Жить. М.: Шапиро, р.189.
<https://www.twirpx.com/file/2441885/>

ДОДАТОК

ФО в Китайській мові	Відповідник ФО в українській мові
1. 入 虎穴 rù hǔxué	Наражатися на небезпеку
2. 笑面虎 xiàomiànǔ	Вовк в овечій шкірі, Янус дволикий, стара лисиця.
3. 降龙伏虎 xiánghóngfúhǔ	Мати велику владу
4. 鸡犬升天 jīquǎnshēngtiān	Бути сватами (викоритовувати владу для допомоги в кар'єрі родичам)
5. 生龙活虎 shēnglónghuóhǔ	Козир-баба (жвава дівчина)
6. 沐猴而冠 mù hóu ér guān	Убрався в жупан і думав, що пан. Голе і босе, а голова у вінку. Червоне пір'я на одудові, але сам смерть. Пані на всіх санах, лише хвіст волочитися.
7. 五马六猴 wǔmǎliùhóu	Несерйозна та недисциплінована людина

8. 猴年马月 Hóuniánmǎyuè	Поки рак на горі не свисне
9. 尖嘴猴腮 Jiānzǔihóusāi	Бридке каченя (потворна)
10. 笨鸟先飞 Bènniǎoxiānfēi	Трудитися в поті чола Витрачати порох. Аж іскри летять.
11. 穷鸟入怀 Qióng niǎo rù huái	Хоч вовком вий Притиснути достіни Хоч сядь і плач Сісти на мілину Хоч з моста та в воду.
12. 狼心狗肺 lángxīn gǒufèi	Вовк в овечій шкурі
13. 龙蛇混杂 14. lóngshéhùnzá	змішання драконів і змій (обр. різношерстне, змішане суспільство) різні вагові категорії
15. 蛇吞象 (人心不足蛇吞象) shétūnxiàng rén xīn bù zú shé tūn xiàng	Краще мати синицю в руках, ніж журавля в небі
16. 蛛丝马迹 zhūsī mǎjì	Нитка Аріадни Провідна нитка
17. 鱼尾细纹 yúwěi xìwén	Гусячі лапки

18. 鱼目混珠 yúmù hùn zhū	фальшивий товар, підробка, липовий товар
19. 偷鸡摸狗 tōujī mōgǒu	як наставляти роги, стрибати в гречку, стрибати через пліт.
20. 狗胆包天 gǒudǎn-bāotiān	Душа (губа) не з лопуцька, море по коліно
21. 骑马找马 qímǎ zhǎomǎ	Риба шукає де глибше, а людина – де краще
22. 兵荒马乱 bīng huāng mǎ luàn	Скуштувати ківш лиха, випити добру повну, скуштувати гіркої.
23. 走马观花 zǒumǎ guānhuā	Галопом по Європах, мигцем,
24. 目无全牛 mù wú quán niú	Мати золоті руки, майстер своєї справи.
25. 气冲斗牛 Qì chōng dòu niú	Розлютитися
26. 杀鸡取卵 shā jī qǔ luǎn	Не бачити далі свого носа
27. 鹤发鸡皮 jī pí hè fǎ	Сива голова, старе луб'я, стара торба, стара перечниця
28. 猫鼠同眠 māoshǔtóngmián (猫 鼠同乳 māo shǔ tóng rǔ)	Рука руку мисе

29. 别猫哭老鼠	Лити крокодилячі сльози
30. 飞龙在天 fēilóngzàitiān	Поява мудрого владика
31. 一龙一猪 yī lóng yī zhū	Один дракон, одна свиня – люди, які мають різні здібності
32. 鱼死网破 Yúsǐwǎngpò	Боротьба не на життя, а на смерть
33. 鱼馁肉败 Yú něi ròu bài	Гнила людина
34. 鱼大水小 Yú dà shuǐ xiǎo	Виграє сильніший
35. 指鹿作马 Zhǐ lù zuò mǎ	Робити порося карасем, видавати чорне за біле
36. 小鹿亂撞 Xiǎolù luàn zhuàng	Сидіти на голках (нервувати)
37. 鱼帛狐篝 Yú bó hú gōu	Лис Микита (хитра людина), вовк в овечій шкурі
38. 鹰扬虎视 Yīng yáng hǔshì	Грізний вигляд
39. 羊续悬鱼 Yáng xù xuán yú	Чесний чиновник
40. 养鹰颺去 Yǎng yīng yáng qù	Амбітна людина
41. 殃及池鱼 Yāngjíchíyú	Жертовне ягня (людина, яку зробили винуватою)
42. 猿猴取月 Yuánhóu qǔ yuè	Носити рожеві окуляри
43. 鹰视狼顾 Yīng shì láng gù	Мати кремезний вигляд
44. 鹰挚狼食 Yīng zhì láng shí	Аж за вузами лящить
45. 证龟成鳖 Zhèng guī chéng biē	Видавати чорне за біле
46. 鱼龙曼羡 Yú lóng màn xiàn	Все тече, все змінюється
47. 鸡皮疙瘩 Jīpí gēda	Мурашки по шкірі

48. 热锅上的蚂蚁 Rè guō shàng de mǎyǐ	Як на голках, не в своїй тарільці
49. 一丘之貉 Yīqiūzhīháo	Масть до масті підбирається
50. 落汤鸡 Luòtāngjī	Мокрий до нитки
51.胆小如鼠 Dǎn xiǎo rú shǔ	Боязливий як заєць
52.像狐狸一样狡猾 Xiàng húlí yīyàng jiǎohuá	Лис Микита
53.蠢如驴 Chǔn rú lú	Нерозумна людина –туман вісімнадцятий, набитий дурень, олух царя небесного
54.一石二鸟 Yīshí'èrniǎo	Одним махом
55.拿某人当猴耍 Ná mǒu rén dāng hóu shuǎ	Пошити в дурні
56.猫儿不在，鼠儿自在 Māo er bùzài, shǔ er zìzài	Робити, що заманеться
57.老鼠过街，人人喊打 Lǎoshǔ guòjiē, rén rén hǎn dǎ	Бути кісткою в горлі
58.勇猛如狮 Yǒngměng rú shī	Не з заячого пуху (хоробрий)
59.噤若寒蝉 Jìnruòhánchán	В рот води набрати, як риба: ; овечка не скаже ні словечка(мовчазний)
60.狼吞虎咽 Lángtūnhǔyàn	Напхати пельку, набити черево (багато їсти)
61.如鱼得水 Rúyúdéshuǐ	Як риба в воді або як пташка в повітрі

62. 挂羊头卖狗肉 Guà yáng tóu mài gǒuròu	Продавати kota в мішку
63. 非驴非马 Fēi lú fēi mǎ	Ні риба, ні м'ясо
64. 牛饮 Niúyǐn	Напитися як свиня
65. 像癞蛤蟆一样丑 Xiàng làihámá yīyàng chǒu	Хоч кошенят бий (потворний)
66. 瓮中之鳖 Wèngzhōngzhībiē	Безвихідне становище
67. 像蜜蜂一样忙碌 Xiàng mìfēng yīyàng mánglù	Крутитися як білка в колесі або муха в окропі
68. 塞翁失马 Sàiwēngshīmǎ	Нема лиха без добра
69. 杯弓蛇影 Bēigōngshéyǐng	Що сіре, те й вовк (дуже перелякаться)
70. 狐假虎威 Hújiǎhǔwēi	Чужими руками жар загрибати
71. 老马识途 Lǎo mǎshítú	Стріляний горобець (людина з досвідом)
72. 守株待兔 Shǒuzhūdàitù	Марно сподіватися
73. 一箭双雕 Yījiànshuāngdiāo	Одним ударом вбити 2 зайців
74. 对牛弹琴 Duìniútánqín	Як горохом об стіну (марно)
75. 井底之蛙	Не бачити далі носа (людина вузьким кругозором)
76. 早起的鸟儿有虫吃 Jǐngdǐzhīwā	Хто рано встає, тому бог подає
77. 狼吞虎咽 Lángtūnhǔyàn	Голодний як вовк
78. 狼狽为奸 Lángbèi wéi jiān	Рука руку миє
79. 猪卑狗险 Zhū bēi gǒu xiǎn	Старий пес (підла людина)
80. 猪狗不如 Zhū gǒu bùrú	Мерзотник
81. 勿为牛后 Wù wèi niú hòu	Хлопець хоч куди
82. 渔人得利 Yú rén dé lì	Ловити рибку в чомусь

83.爱屋及乌 Àiwūjíwū	Любиш мене, люби й мою собаку
84.人中龙虎 Rén zhōng lóng hǔ	Скромна людина
85.狗血喷头 Gǒuxuèpēntóu	Проклинати
86.害群之马 Hàiqúnzhīmǎ	Паршива вівця

РЕЗЮМЕ

迫切性是由于需要用人畜共患病的成分来研究动物熟语的语义和词汇方面，以表示汉语和乌克兰语中人的特征，从而可以确定所研究语言的民族的共同点和不同点。

这项研究的目的是研究带有假名词组成分的动物熟语的词汇，语义，结构特征和类型。

这项研究的目的是措词单元，其中包括成分-同义词。

作品的主题是带有同义成分的动物熟语的结构，语义，类型和民族文化特征。该研究基于中国作家的作（余华《活着》）和古华《芙蓉镇》）和互联网资源。

在论文过程中，其目标得以实现：系统化了现代汉语和乌克兰语中具有人畜共患成分的动物熟语的词汇，语义，结构和功能特征以及类型学，并进行了详细的分析。在文凭工作中，考虑了动物熟语与汉语成分组成的汉语功能，并考虑了动物熟语在乌克兰语和中文中的功能，相似性和差异，选择了相应的。在工作的第一部分中，研究了中文中带有动物成的特性，分类，功能。在第二部分中，介绍了具有成分-同义词的短语单元主题的理论基础，在第三

部分中，根据第一部分和第二部分中处理的信息，研究了特征。短语单位形成过程中人兽共患成分的活性图。在工作中，也达到了在介绍给定文凭工作中设定的任务。因此，本文揭示了以下规定：

1.考虑了现代语言学和短语学的理论问题，并概述了乌克兰语和汉语语言学研究的主要规定。此外，还注意到了汉语中用语单位分类的特殊性；

2.澄清了同义词的概念，科学家对这一概念作了各种表述；

3.制定了根据中国作家的作品选择具有动物学成分的措词单位的规定。为了阐明这一立场，使用了各种研究方法，本文第二部分对此进行了介绍。

4. 研究并制作了具有中，乌克兰同义成分的短语单位的语义特征描述；

5.概述了的词法方面，并开发了具有同名成分的分类；

6.进行了类型学分析，并揭示了所收集样本中以中文和乌克兰语表达的措词单位的民族文化特异性。在此分析过程中，人们发现，有时因与特定人的文化方面有关的原因，同义词的文化联系可能会根本不同。另外，还发现某些人的话语文化中可能不存在某些同义字，这也使得将具有同义字成分的短语单元翻译成另一种语言变得困难。

7.还指出了动物熟语语言的功能。通常，具有动物学成分的措词单位用于根据动物特性向人的转移来表示人的某些心理或生理特征。但是，通常汉语的特点是与乌克兰语相比，动物熟语的使用频率更高。

8.概述了在两种语言中使用动物熟语的异同。已发现具有同义异义成分的 FO 通常由 4 个象形文字组成，但是它的措辞单元也可能包含不同数量的成分。通常情况下，动物熟语具有一个核，这是一个同义词，而其他组成部分则成了短语单元的含义。

9.确定在汉语和乌克兰语中具有同义成分的措词单元的对应关系。在材料的处理过程中，发现大量的措词单位在乌克兰语中具有等同功能，这极大地促进了从汉语到乌克兰语的翻译。但是，翻译问题存在于属于动物熟语词组的短语单元中，其中出现了相同的同义词，但具有不同的含义阴影或动物熟语

在乌克兰语言中没有对应词。因此，翻译包含该部分内容的文本可能会对译人员造成问题。